

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА

Навчально-науковий інститут «Каразінська школа бізнесу»
Кафедра управління та адміністрування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

бакалавра

на тему: «**Аналіз результатів фінансової діяльності ТОВ "Вигідна
покупка" та визначення напрямів її покращення**»

Виконав: студент 4 курсу, групи М-41
спеціальності «Менеджмент»

Кирил МАТАРИКІН

Керівник: к.е.н., доц.

Алла КОВАЛЕВСЬКА

Рецензент: Олена КОРЕЦЬКА

Харків 2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Навчально-науковий інститут «Каразінська школа бізнесу»
Кафедра управління та адміністрування
Рівень вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень) бакалавр
Спеціальність 073 «Менеджмент»
Освітньо-професійна програма «Менеджмент»

ЗАТВЕРДЖУЮ**В.о. завідувача кафедри**

Вікторія ТРЕТЯК
підпис ім'я, ПРИЗВИЩЕ

“16” вересня 2024 року

**З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

Кириллу Олексійовичу Матарикіну
(прізвище, ім'я, по батькові студента)

1.Тема роботи: «Аналіз результатів фінансової діяльності ТОВ "Вигідна покупка" та визначення напрямів її покращення»

Керівник роботи: Ковалевська Алла Володимирівна, к.е.н., доцент
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом по університету від 26 лютого 2025 року № 4501-5/652

2. Строк подання студентом роботи 15 травня 2025 року

3. Перелік питань, які потрібно розробити

Вступ. Теоретико-методичні аспекти здійснення фінансової діяльності підприємства: визначення сутності фінансової діяльності підприємства та її напрямів; види результатів фінансової діяльності підприємства; методи оцінки результатів фінансової діяльності підприємства. Аналіз результатів фінансової діяльності ТОВ «Вигідна покупка»: загальна характеристика об'єкту дослідження, динаміка ключових економічних результатів господарювання; напрями здійснення фінансової діяльності ТОВ «Вигідна покупка», діагностика результатів та ефективності фінансової діяльності підприємства; систематизація напрямів покращення результативності фінансової діяльності ТОВ «Вигідна покупка». Висновки. Список джерел.

4. План роботи

№ з/п	Назви етапів роботи
1	Узгодження змісту кваліфікаційної роботи
2	Підготовка першого розділу кваліфікаційної роботи
3	Підготовка доповіді на наукову конференцію з викладенням основних результатів кваліфікаційного дослідження
4	Доопрацювання першого розділу згідно з рекомендаціями науково керівника. Написання другого розділу кваліфікаційної роботи
5	Доопрацювання другого розділу згідно з рекомендаціями науково керівника.
6	Написання вступу, висновків кваліфікаційної роботи. Оформлення списку літератури
7	Подання кваліфікаційної роботи на кафедру управління та адміністрування

5. Дата видачі завдання «16» вересня 2024 року

Студент

підпис

Кирило МАТАРИКІН

ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Керівник роботи

підпис

Алла КОВАЛЕВСЬКА

ім'я, ПРІЗВИЩЕ

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ЗДІЙСНЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	8
1.1 Сутність та значення фінансової діяльності підприємства	8
1.2 Основні види результатів фінансової діяльності підприємства	17
1.3 Методи та показники аналізу фінансової діяльності підприємства	27
Висновки за розділом 1	40
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ВИГІДНА ПОКУПКА»	42
2.1 Загальна характеристика ТОВ «Вигідна покупка» і оцінка результатів господарчої діяльності	42
2.2 Фінансова діяльність ТОВ «Вигідна покупка»: напрями і характеристика	50
2.3 Аналіз результатів фінансової діяльності підприємства та визначення її впливу на чистий прибуток ТОВ «Вигідна покупка»	62
2.4 Пропозиції щодо вдосконалення фінансової діяльності ТОВ «Вигідна покупка»	73
Висновки за розділом 2	83
ВИСНОВКИ	85
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	87
ДОДАТКИ	92

ВСТУП

У сучасних умовах нестабільної економіки України ефективність фінансової діяльності підприємств набуває особливого значення. Саме від здатності підприємств раціонально управляти фінансовими ресурсами залежить їхня стабільність, конкурентоспроможність і подальший розвиток. Актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю підвищення ефективності фінансової діяльності українських підприємств в умовах конкуренції, інфляції та нестабільністю зовнішньоекономічного середовища. Як зазначає нобелівський лауреат у галузі економіки Джозеф Стігліц, ефективно управління фінансами є ключовим чинником зростання будь-якого бізнесу. Це підтверджується і практикою вітчизняних компаній, які, завдяки правильній оцінці фінансових результатів, змогли адаптуватися до змін на ринку. Зокрема, важливе значення має не лише фіксація фінансових показників, але і систематичний аналіз їх динаміки та взаємозв'язку з іншими аспектами діяльності підприємства.

Низка вітчизняних та зарубіжних науковців приділяли увагу саме питанням удосконалення результатів фінансової діяльності підприємства. Зокрема, серед них можна виділити таких авторів, як: Забарний Г.Л., Литвинова Л.М., Кравчук О. М, Савчук В.П., Бланк І.А., Терещенко О. О., Річард Брейлі, Філіна Г. І., Юджин Фама, Білик М. Д., Мертон Міллер, та інші.

Об'єктом дослідження є фінансова діяльність ТОВ «Вигідна покупка».

Предметом дослідження виступає сукупність теоретичних та методичних підходів дослідження результативності фінансової діяльності підприємства, а також заходів щодо її покращення.

Мета кваліфікаційної роботи проведення комплексного аналізу результатів фінансової діяльності підприємства та визначення ключових напрямів її удосконалення.

Відповідно до поставленої мети у роботі визначено такі завдання:

- визначити сутність, цілі та завдання фінансової діяльності підприємства та з'ясувати її значення в процесах управління господарською діяльністю суб'єкта;
- систематизувати основні види результатів фінансової діяльності підприємства та представити їх взаємозв'язок із ключовими фінансово-економічними результатами господарювання;
- проаналізувати методи та показники, що характеризують фінансову діяльність підприємства задля визначення їх переваг та обмежень, обґрунтування вибору під час проведення практичного дослідження об'єкту роботи;
- представити загальну характеристику ТОВ «Вигідна покупка» та діагностувати стан шляхом дослідження ключових фінансово-економічних показників;
- визначити напрями та специфіку фінансової діяльності ТОВ «Вигідна покупка», проаналізувати ключові результати фінансової діяльності підприємства;
- провести дослідження результатів фінансової діяльності ТОВ «Вигідна покупка» та визначити їх вплив на фінансовий стан підприємства і його здатність досягати стратегічних цілей;
- визначити основні напрями покращення результативності фінансової діяльності ТОВ «Вигідна покупка».

У процесі дослідження використано сукупність загальнонаукових та спеціальних методів, що забезпечили досягнення поставленої мети та завдань. Зокрема, методи аналізу та синтезу застосовано для виявлення сутності, цілей і завдань фінансової діяльності підприємства, а також для розкриття її ролі в управлінні господарськими процесами. Методи фінансово-економічного аналізу використано для розрахунку ключових показників фінансової діяльності підприємства.

Для аналізу динаміки фінансових показників, виявлення тенденцій та проблемних зон застосовано методи узагальнення та порівняння, а для

систематизації видів результатів і напрямів фінансової діяльності методи групування та класифікації. З метою комплексної оцінки рентабельності власного капіталу використано модель Дюпона, а для визначення ефективності структури капіталу розрахунок середньозваженої вартості капіталу (WACC). Отримані результати подано із використанням методів графічного та табличного подання, що сприяє кращому сприйняттю інформації та наочному представленню висновків.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що запропоновані у роботі висновки та рекомендації можуть бути використані керівництвом ТОВ «Вигідна покупка» для покращення фінансових показників, підвищення рентабельності та стабільності підприємства в умовах сучасного ринку.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ЗДІЙСНЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Сутність та значення фінансової діяльності підприємства

З переходом економіки України до ринкових відносин і розширенням прав підприємств у фінансово-економічній сфері, значно зростає роль ефективної фінансової діяльності підприємств. Оцінка їх фінансового стану, ліквідності, платоспроможності та здатності забезпечити стабільний розвиток стає важливою умовою для підтримання їх фінансової стабільності, оздоровлення підприємств і виведення їх із кризового стану [7].

У цьому контексті фінансова діяльність відіграє надзвичайно важливу роль. Сьогодні підприємства мають можливість самостійно вибирати постачальників і покупців, надавати позики іншим компаніям, інвестувати в їх статутні капітали, купувати акції та інші цінні папери. Це створює додаткові можливості для оптимізації фінансових потоків і підвищення ефективності бізнесу.

Фінансова діяльність підприємства - це діяльність, яка призводить до змін розміру і складу власного та позичкового капіталу підприємства [16, с. 16]. Вона включає не лише управління грошовими потоками та фінансуванням але й стратегічне планування, яке допомагає забезпечити стабільне фінансове становище та довгостроковий розвиток компанії.

Для ефективної фінансової діяльності необхідно застосовувати концептуальні та методичні принципи, що допомагають правильно планувати і контролювати використання фінансів. Вона є важливим інструментом для підвищення ринкової вартості підприємства і забезпечення його стабільного розвитку на різних етапах.

Поняття «фінансова діяльність підприємства» часто обговорюється в наукових колах, і на цей рахунок існує безліч різних думок. Деякі дослідники вважають її однією з основних економічних категорій, тоді як інші підходять до цього питання з точки зору права. У таблиці 1.1 представлено визначення поняття «фінансова діяльність підприємства» в цих двох напрямках.

Таблиця 1.1 - Результати дослідження поняття «фінансова діяльність підприємства»

Наукове джерело	Сутність терміну
1	2
Юридичний підход	
Господарський кодекс України	Фінансова діяльність підприємств охоплює грошове та інше фінансове посередництво, страхування, а також супутні послуги в сфері фінансів і страхування.
Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	«Діяльність, яка призводить до змін розміру і складу власного та позикового капіталів підприємства.»
Економічний підход	
Терещенко О.О.	«Фінансові служби підприємства виконують комплекс функціональних завдань, пов'язаних з фінансуванням, інвестиціями та фінансовим забезпеченням операційної діяльності. Цей процес можна розглядати як широке розуміння фінансування підприємства, або як вузьке розуміння, спрямоване виключно на фінансову діяльність.»
Бражник Л. В.	«Це арсенал форм і методів, які використовуються для забезпечення фінансових потреб підприємств та досягнення їх цілей. Ця практична фінансова діяльність спрямована на забезпечення життєдіяльності підприємства та покращення його результатів.»
Цибульська Е. І.	«Процес, під час якого суб'єкт господарювання створює, розподіляє, перерозподіляє та використовує фінансові ресурси для досягнення поставлених цілей.»
Скоропад І.С., Чубка О.М.	«Система застосування різних форм і методів для фінансового забезпечення суб'єктів господарської діяльності та досягнення ними поставлених цілей.»

Джерело: складено на основі [10, 33, 40, 49, 48, 36]

Сутність фінансової діяльності полягає у забезпеченні фінансової безпеки підприємства. У сучасних умовах, коли бізнес процеси стають дедалі складнішими а ринки більш конкурентними, правильне управління фінансами дозволяє зменшити ризики пов'язані з нестачею ресурсів, нестабільністю валютного курсу, змінною вартістю кредитів тощо.

Фінансова діяльність підприємства є одним із головних напрямів його функціонування, оскільки саме вона забезпечує необхідні умови для здійснення виробничих, інвестиційних та інших процесів. Під цією діяльністю розуміють комплекс дій, пов'язаних із залученням, розподілом і використанням фінансових ресурсів, що необхідні для досягнення стратегічних та поточних цілей підприємства [7]. Інакше кажучи, фінансова діяльність це той механізм, за допомогою якого підприємство отримує гроші (власні або позикові), розпоряджається ними, інвестує в розвиток, виплачує зобов'язання, формує прибуток та розподіляє його. Усі ці процеси тісно пов'язані між собою і вимагають чіткого управління, оскільки саме від фінансових рішень залежать стабільність, рентабельність і подальше існування підприємства. Фінансова діяльність охоплює такі ключові елементи, як:

- формування капіталу (власного та позикового);
- управління рухом грошових коштів;
- оптимізація витрат на фінансування;
- забезпечення фінансової рівноваги та платоспроможності.

У практичному сенсі фінансова діяльність проявляється через такі операції, як отримання банківських кредитів, випуск цінних паперів, сплата відсотків і дивідендів, повернення позик, реінвестування прибутку тощо. Саме ці дії впливають на зміну структури капіталу підприємства, що, у свою чергу, відображається у фінансовій звітності зокрема у балансі та звіті про рух грошових коштів [44].

Фінансова діяльність це не просто «операції з грошима», а цілісна система рішень, які дозволяють підприємству розвиватися, інвестувати в

майбутнє, своєчасно розраховуватись із партнерами та досягати поставлених економічних результатів. Без ефективної фінансової діяльності жодне підприємство не зможе функціонувати стабільно в умовах ринку. Важливо відзначити, що фінансова діяльність підприємства має тісний зв'язок з господарською діяльністю. Вона ґрунтується на товарно грошових відносинах, є частиною загальної економічної діяльності підприємства і займається управлінням фінансами. В результаті такої діяльності змінюються як розміри так і структура власного та залученого капіталу підприємства [7].

Основна мета фінансової діяльності підприємства полягає в тому, щоб забезпечити безперервний рух грошових коштів для стабільного функціонування, своєчасного здійснення всіх витрат і платежів, а також отримання прибутку, який у подальшому можна використовувати для фінансування потреб підприємства [31]. Ключовим показником ефективності фінансової діяльності виступає фінансовий результат різниця між доходами та витратами. Саме його розмір дозволяє оцінити поточний стан підприємства та сформулювати стратегічні плани розвитку на майбутнє.

Фінансова діяльність підприємства повинна забезпечувати фінансову стійкість та прибутковість підприємства в умовах обмежених ресурсів і мінливого зовнішнього середовища. Йдеться не лише про забезпечення стабільного грошового обігу також про створення умов для підвищення вартості бізнесу, збільшення обсягів власного капіталу та покращення інвестиційної привабливості. У цьому контексті фінансова діяльність повинна забезпечити платоспроможність підприємства, підтримання необхідного рівня ліквідності, формування резервів для покриття можливих збитків, а також гарантувати здатність підприємства розвиватися без надмірної залежності від зовнішніх джерел фінансування.

Реалізація поставленої мети передбачає виконання цілого комплексу завдань, які можна умовно розглядати як стратегічні та оперативні. З одного боку підприємство повинно визначити ефективну фінансову стратегію, яка передбачає вибір оптимальних джерел фінансування, управління структурою

капіталу, обґрунтовану оцінку і мінімізацію фінансових ризиків. З іншого боку, важливим є щоденне вирішення поточних завдань, таких як організація обліку та контролю за фінансовими потоками, планування та прогнозування доходів і витрат, управління дебіторською та кредиторською заборгованістю, забезпечення раціонального використання наявних фінансових ресурсів.

Завдання фінансової діяльності, мають бути визначені з огляду на їх зв'язок із стратегічними та тактичними цілями підприємства. Стратегічні цілі компанії можна реалізувати лише за умови наявності достатніх фінансових ресурсів. Тобто фінансова діяльність, яка включає створення та розподіл цих ресурсів, забезпечує досягнення основних стратегічних цілей підприємства.

Зазвичай підприємства мають три основні стратегічні цілі на ринку: виживання, отримання прибутку і економічне зростання. В залежності від обставин, для підприємства в конкретний період пріоритет може мати одна з цих цілей [5]. Однак для фінансової діяльності головною метою завжди є підвищення вартості підприємства для максимізації добробуту власників. Це може виражатися в двох формах:

- максимізації доходу від інвестицій де мета фінансової діяльності полягає в максимізації прибутку;
- максимізації ціни акцій тобто ринкової вартості підприємства.

Ця мета не завжди збігається з максимізацією прибутку, оскільки вартість акцій залежить не лише від прибутку також від інших факторів таких як ризикованість бізнесу, нові випуски акцій, розвиток галузі та інші.

Загалом цілі фінансової діяльності разом з критеріями їх оцінки утворюють систему, яка є структурованою у вигляді «дерева цілей». Головна мета (покращення добробуту власників) уточнюється через ряд інших більш конкретних цілей, які в свою чергу, визначають конкретні напрямки для подальших дій. Візуальне відображення цього ствердження можна побачити на рисунку 1.1

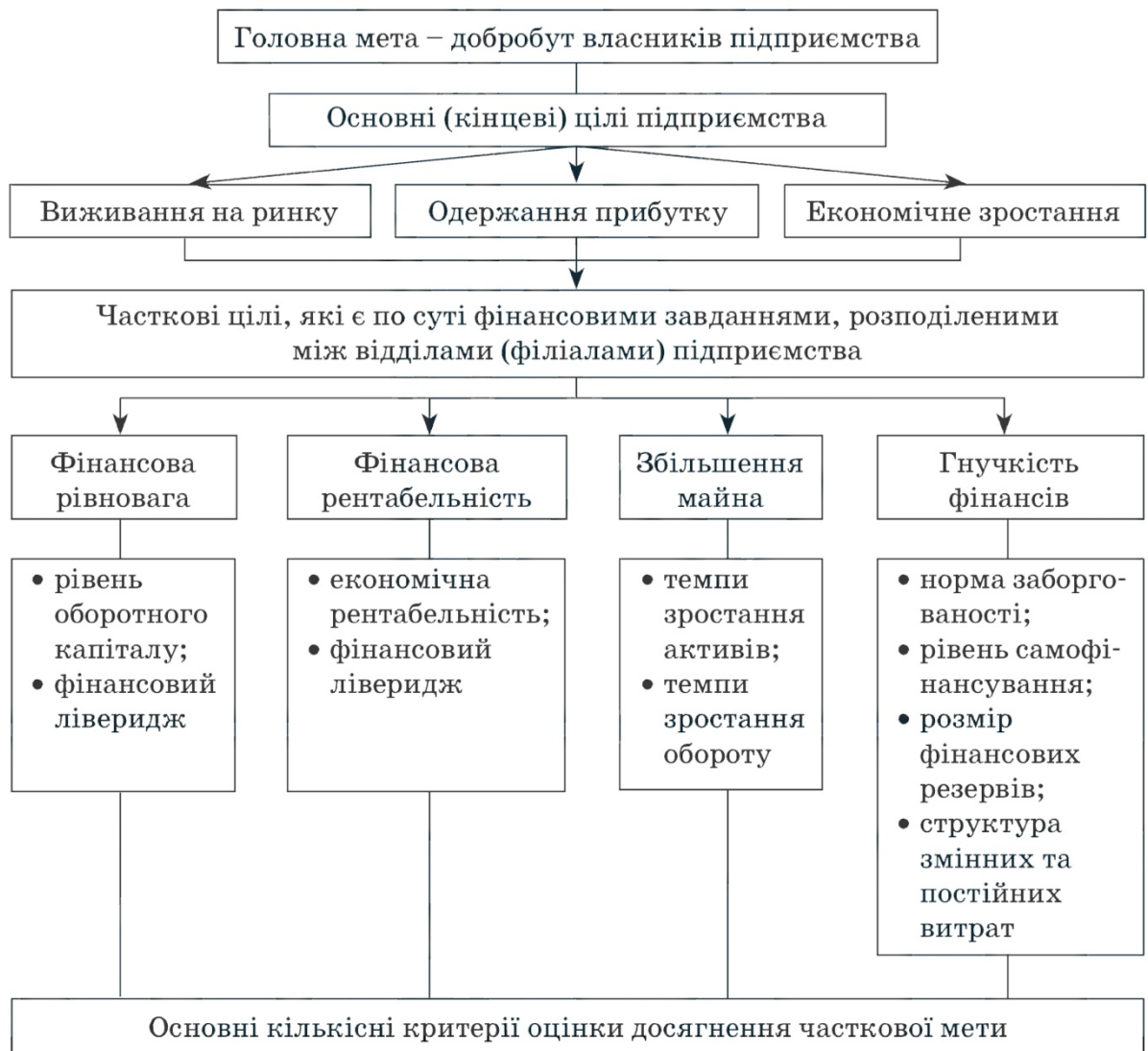

Рисунок 1.1 - Система цілей фінансової діяльності підприємства

Джерело: [44]

Повертаючись до загальної стратегії підприємства, можна зазначити, що фінансова діяльність це важлива її складова, яка охоплює весь спектр рішень щодо управління фінансами. Вона безпосередньо впливає на ефективність роботи підприємства та визначає його конкурентоспроможність на ринку. Керівництво підприємства виходячи з загальних стратегічних цілей формує конкретні фінансові цілі, які мають бути досягнуті для забезпечення стабільності та розвитку компанії. Однією з головних задач фінансової діяльності є забезпечення фінансової рівноваги підприємства, що включає

гармонійне поєднання доходів і витрат а також збереження позитивного фінансового стану.

Окрім збереження рівноваги підприємства фінансова діяльність повинна також підтримувати рентабельність, зокрема рентабельність власного капіталу, що означає досягнення максимальної ефективності використання ресурсів підприємства. Для цього необхідно постійно працювати над зростанням активів, на яких ґрунтується фінансова стабільність компанії. Важливою є також гнучкість фінансів підприємства, яка дозволяє оперативно реагувати на зміни ринкової ситуації та швидко мобілізувати кошти як для поточних потреб так і для стратегічного розвитку. Гнучкість фінансів поділяється на оборонну, яка допомагає підприємству зберігати свої позиції в умовах кризових ситуацій, і наступальну, що орієнтована на активне використання можливостей для отримання додаткових прибутків та реалізації стратегії економічного зростання.

Відповідно до цих цілей фінансова діяльність підприємства вирішує ряд важливих завдань. Одним із таких завдань є вибір оптимальних форм фінансування, що дає змогу підприємству знайти найбільш ефективні способи залучення фінансових ресурсів, що відповідають його потребам. Ще одне важливе завдання це правильний вибір структури капіталу, що допомагає визначити, яка частина фінансування має надходити від власних коштів підприємства, а яка від зовнішніх джерел таких як кредити або інвестиції. Підтримка належного рівня ліквідності і платоспроможності є не менш важливою, оскільки це дозволяє підприємству своєчасно здійснювати платежі та підтримувати свою діяльність на стабільному рівні. Якщо все це узагальнити, то можна зазначити, що мета фінансової діяльності полягає «у забезпеченні безперервного обороту коштів для його безперервної діяльності, здійснення всіх необхідних витрат та платежів та отримання прибутку, а потім і коштів» [31, с. 82].

Для повного розуміння фінансової діяльності підприємства доцільно розглянути її зміст як сукупність взаємопов'язаних напрямів, що забезпечують

ефективне управління фінансовими ресурсами. Фінансова діяльність не є однорідною, у широкому розумінні, вона охоплює як процеси залучення капіталу, так і його розподіл, використання та захист від можливих фінансових загроз. У структурі фінансової діяльності в широкому розумінні, відокремлюються основні напрями, кожен з яких має свої завдання інструменти та управлінські рішення. На рисунку 1.2 узагальнено зміст фінансової діяльності підприємства з урахуванням її ключових складових.

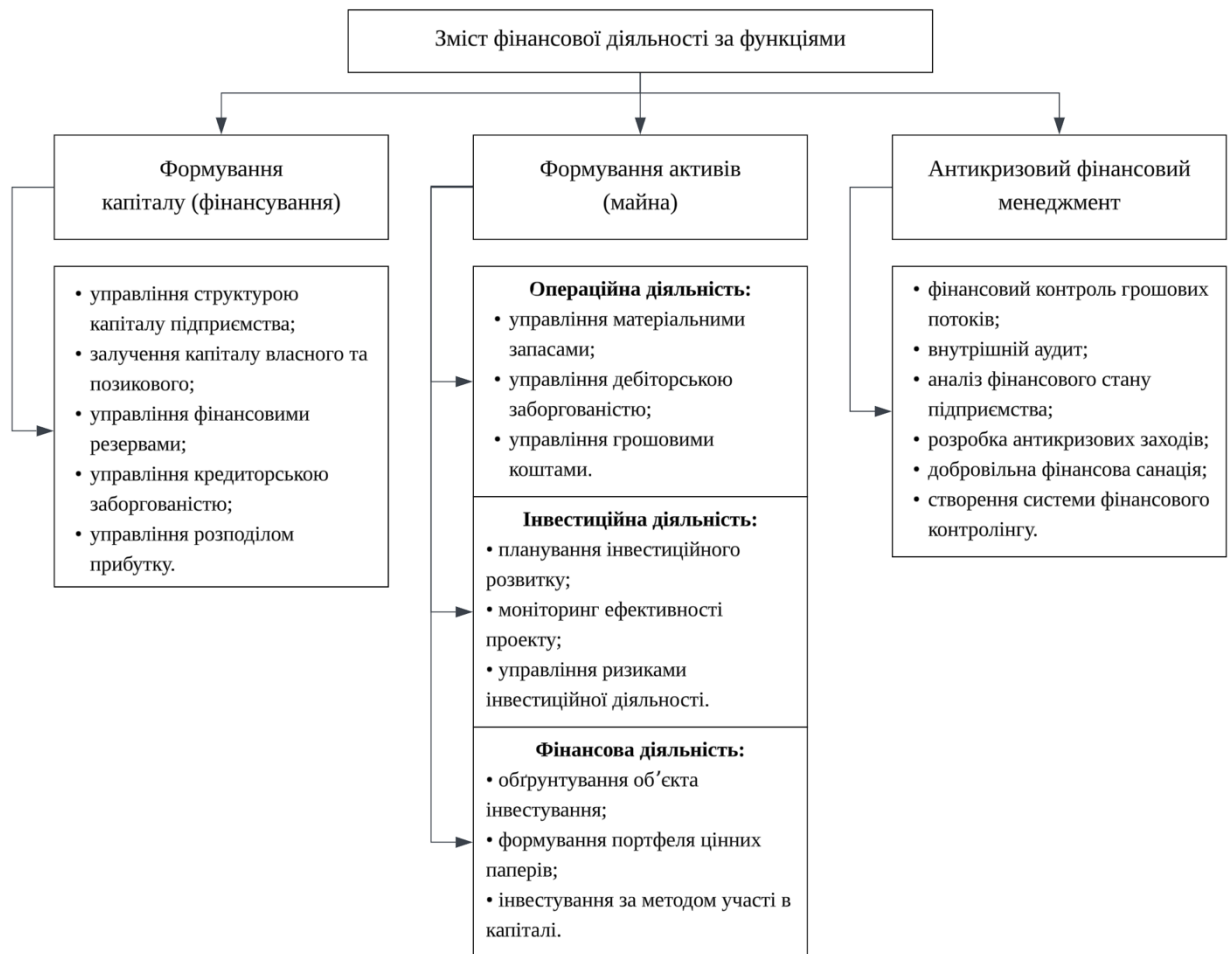

Рисунок 1.2 - Зміст фінансової діяльності підприємства за функціями

Джерело: [44]

Отже, як видно з наведеного рисунку, фінансова діяльність підприємства включає комплекс напрямів, що охоплюють як процеси формування капіталу та активів так і заходи щодо забезпечення фінансової стійкості в умовах невизначеності. Кожен із цих напрямів виконує важливу роль у забезпеченні

безперервності функціонування підприємства, досягненні стратегічних цілей та підтриманні конкурентоспроможності на ринку. Збалансоване управління усіма складовими фінансової діяльності є основою для прийняття ефективних управлінських рішень та формування фінансової політики підприємства.

У процесі реалізації фінансової діяльності підприємства фінансовий менеджмент приймає низку важливих рішень, які стосуються як формування фінансових ресурсів, так і їх подальшого використання. Ці рішення охоплюють операційну, інвестиційну та фінансову діяльність і завжди приймаються з урахуванням певних внутрішніх і зовнішніх обмежень. Наприклад, дефіцит власного капіталу або складнощі з отриманням кредитних ресурсів можуть суттєво обмежити фінансові можливості підприємства. Законодавчі рамки також відіграють значну роль, заборони на випуск цінних паперів або додаткову емісію акцій можуть обмежити залучення капіталу. Окремо слід відзначити податкові обмеження та вплив дивідендної політики, яка регламентує обов'язкові виплати акціонерам у встановлені строки. Усі ці фактори безпосередньо впливають на фінансову стратегію підприємства та потребують зваженого й професійного підходу до управління фінансами.

При цьому слід розмежовувати фінансову діяльність з іншими видами діяльності підприємства, зокрема операційною та інвестиційною. Операційна діяльність становить основу господарської діяльності підприємства й охоплює процеси, пов'язані з виробництвом продукції або наданням послуг. Вона є основним джерелом доходу, однак не належить безпосередньо до фінансової сфери. Для виробничих підприємств операційна діяльність включає придбання сировини, виготовлення та реалізацію продукції, а для торговельних купівлю та продаж товарів.

Інвестиційна діяльність, у свою чергу, полягає у вкладенні коштів у активи, які забезпечують майбутній дохід. Це може бути придбання основних засобів, цінних паперів, нематеріальних активів тощо. Інвестиції розглядаються як стратегічне рішення, що потребує ретельного аналізу ефективності та прогнозування фінансових результатів.

Отже, фінансова діяльність підприємства є важливим складовим елементом, спрямованим на досягнення стабільності та зростання компанії. Основні цілі фінансової діяльності, такі як підтримка фінансової рівноваги, забезпечення ліквідності та рентабельності, а також ефективне використання капіталу визначають ключові напрямки фінансової стратегії. Важливим аспектом є гнучкість фінансів, яка дозволяє оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища, що особливо важливо в умовах швидко змінюваного ринку. Усі ці елементи повинні бути узгоджені з загальними стратегічними цілями підприємства, що дає змогу не лише підтримувати поточну діяльність, а й забезпечувати довгостроковий розвиток і підвищення конкурентоспроможності компанії.

1.2 Основи види результатів фінансової діяльності підприємства

Фінансова діяльність є важливою складовою функціонування будь-якого підприємства, оскільки вона забезпечує залучення та ефективне використання фінансових ресурсів. Відповідно до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», фінансова діяльність визначається як діяльність, що призводить до змін у розмірі та складі власного і позикового капіталу підприємства [33]. У Міжнародних стандартах фінансової звітності (зокрема, у МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації») фінансова діяльність також трактується як процес залучення підприємством грошових коштів шляхом випуску акцій або боргових зобов'язань, а також здійснення платежів на користь інвесторів [26].

Фінансова діяльність є однією з трьох основних форм господарської діяльності підприємства поряд з операційною та інвестиційною. Кожна з цих форм діяльності здійснюється в межах загального функціонування підприємства та має вплив на його фінансовий стан. Фінансовий результат

(прибуток, збиток) підприємства формується за трьома напрямками відповідно до видів діяльності: операційної, інвестиційної та фінансової. Результати кожної з них розраховуються окремо, а сукупність цих показників дозволяє оцінити загальну ефективність діяльності підприємства. Такий поділ забезпечує глибше розуміння джерел прибутків і витрат, а також сприяє ухваленню обґрунтованих управлінських рішень. Більш наглядно це зображено на рисунку 1.3.

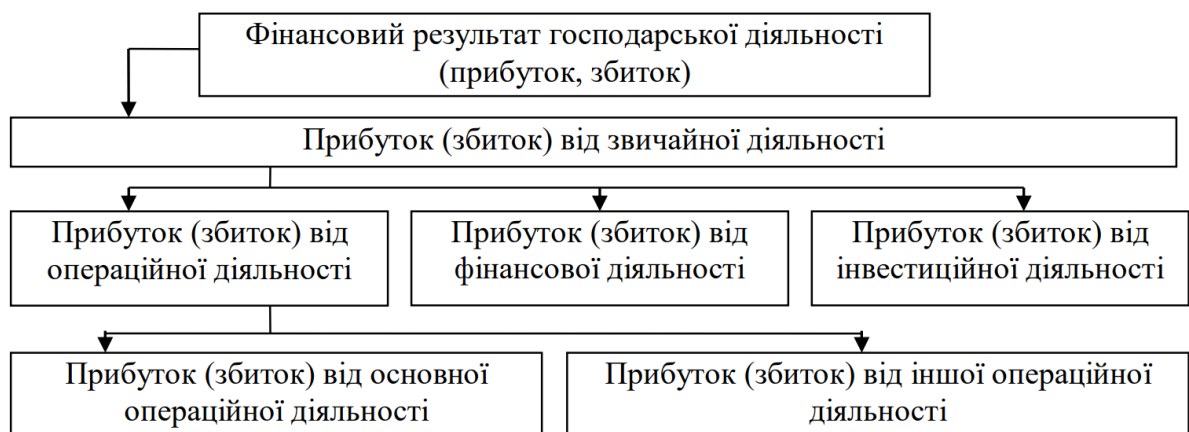

Рисунок 1.3 - Основні види господарської діяльності підприємства

Джерело: [7]

Головною метою створення та подальшого розвитку будь-якого суб'єкту господарської діяльності, не залежно від виду його діяльності чи форми власності, є отримання кінцевого фінансового результату, тобто прибутку [30, с 2]. Економічний підсумок виробничої діяльності суб'єктів господарювання, що виражається у вартісній (грошовій) формі, є фінансовим результатом. Фінансовий результат є узагальнюючим показником, який характеризує ефективність діяльності суб'єкта господарювання [45, с. 49].

Роль фінансової діяльності полягає в тому, щоб створити фінансову базу для здійснення інших видів діяльності. Якщо операційна діяльність охоплює основний цикл виробництва і реалізації продукції, а інвестиційна процеси, пов'язані з придбанням, модернізацією чи вибуттям необоротних активів, то фінансова діяльність передбачає мобілізацію необхідного капіталу,

обслуговування боргових зобов'язань та управління структурою власного капіталу. Під операційною (звичайною) діяльністю розуміють будь-яку діяльність підприємства а також операції, які її забезпечують або виникають внаслідок здійснення такої діяльності. Прикладом звичайної діяльності буде виробництво та реалізація продукції, розрахунки із постачальниками і замовниками, працівниками, банківськими установами, податковими органами тощо [16].

Фінансова діяльність підприємства є ключовою складовою його загальної діяльності поряд з операційною та інвестиційною. Вона охоплює управління фінансовими ресурсами, залучення капіталу, використання позикових коштів і отримання фінансових результатів. Цей вид діяльності тісно пов'язаний з операційною, оскільки забезпечує фінансування поточних потреб і інвестиційних проектів. Основним аспектом фінансової діяльності є залучення фінансових ресурсів. Підприємство може отримати необхідні кошти через емісію акцій, випуск облігацій, кредити або позики від фінансових установ. Це дозволяє не лише забезпечити фінансування поточних потреб, а й реалізувати інвестиційні проекти для подальшого розвитку.

Ще одним важливим аспектом є використання позикових коштів. Управління боргом, відсотками за кредитами, а також операції з оптимізації капіталу є важливими складовими фінансової діяльності. Це допомагає зменшити фінансові витрати та покращити платоспроможність підприємства, що в свою чергу сприяє стабільності бізнесу.

Фінансова діяльність також включає управління фінансовими результатами. Це стосується не лише прибутку чи збитків від фінансових операцій, а й доходів від інвестицій, нарахувань відсотків за облігаціями або доходів від продажу фінансових активів. Чим ефективніше підприємство управляє фінансовими операціями, тим вищий його фінансовий результат, що має позитивний вплив на загальний фінансовий стан.

Крім того, фінансова діяльність тісно пов'язана з підготовкою фінансової звітності та її аналізом. Це дозволяє підприємству оцінити ефективність

використання фінансових ресурсів, виявити можливі проблеми та своєчасно прийняти необхідні рішення для покращення фінансової ситуації.

З огляду на це, аналіз основних видів результатів фінансової діяльності є необхідним етапом оцінки загальної ефективності управління підприємством, оскільки дозволяє виявити рівень фінансового навантаження, результативність залучених ресурсів та загальний фінансовий результат за відповідний звітний період.

Результати фінансової діяльності підприємства відображають ефективність управління фінансовими ресурсами та їх використання для досягнення визначених цілей. Вони включають всі фінансові результати, що виникають у процесі здійснення фінансових операцій, таких як залучення позикових коштів, інвестиції, управління капіталом та інші фінансові операції. Основною метою фінансової діяльності є забезпечення прибутковості підприємства та оптимізація структури капіталу для підвищення його стійкості та платоспроможності.

Найпростішим та найголовнішим результатом фінансової діяльності є чистий фінансовий прибуток або збиток, який виникає від фінансових операцій підприємства. Цей показник може бути отриманий через доходи від інвестицій, нарахування процентів за позиками, валютні курси або інші фінансові операції. Прибуток від фінансової діяльності може бути як позитивним, так і негативним, в залежності від ефективності фінансової стратегії [38]. Прибуток від фінансових операцій є важливим результатом, що виникає внаслідок діяльності підприємства на фінансових ринках. Це може бути прибуток від продажу цінних паперів, доходи від дивідендів або відсотків за фінансовими вкладеннями. Врахування цього показника дозволяє оцінити ефективність інвестицій та фінансових операцій, які підприємство здійснює на ринку.

Чисті фінансові доходи та витрати є важливим результатом, який характеризує різницю між доходами та витратами від фінансової діяльності. Цей показник дозволяє зрозуміти наскільки ефективно підприємство управляє

своїми фінансовими зобов'язаннями та активами. Наприклад, якщо витрати на обслуговування боргу перевищують доходи від фінансових операцій це може свідчити про неефективне використання позикових коштів або недостатній рівень фінансової стійкості [8].

Ще одним важливим показником є результати від використання позикових коштів. Кредитні зобов'язання та інші форми позикового фінансування відіграють важливу роль у фінансовій діяльності підприємства. Однак неправильне управління боргом може призвести до високих фінансових витрат і зменшення рентабельності підприємства [34]. Тому важливо стежити за ефективністю використання позикових коштів, щоб забезпечити оптимальний баланс між власним капіталом та зовнішнім фінансуванням.

Всі ці результати взаємопов'язані і прямо впливають на ефективність використання фінансових ресурсів. Якщо підприємство ефективно управляє своїми фінансами, це дозволяє забезпечити не лише короткострокову фінансову стабільність, але й досягти довгострокових цілей, таких як зростання прибутковості та підвищення вартості бізнесу. В свою чергу, неефективне використання фінансових ресурсів, наприклад, через надмірну залежність від позикових коштів або недостатнє управління фінансовими активами, може призвести до зниження фінансової стабільності та навіть до банкрутства.

Результати фінансової діяльності безпосередньо залежать від того, наскільки ефективно підприємство управляє своїми фінансовими потоками та ресурсами. Це вимагає постійного аналізу та коригування фінансової стратегії для забезпечення стабільності та розвитку компанії.

Загалом фінансові результати діяльності підприємства можна умовно розподілити на три основні категорії, які відображають різні аспекти фінансового управління, більш наглядно основні види результатів фінансової діяльності зображено на рисунку 1.4.

Рисунок 1.4 - Основні види результатів фінансової діяльності

Джерело: складено автором на основі [44, 49, 38, 2]

Розподіл фінансових результатів діяльності підприємства на три основні напрями управління капіталом і фінансовими ресурсами, забезпечення фінансової стійкості та платоспроможності, а також реалізація фінансової стратегії є умовним, але з аналітичної точки зору доволі зручним і доцільним. Такий підхід дозволяє структурувати результати фінансової діяльності відповідно до їх змістового наповнення та управлінської значущості. Він забезпечує цілісне уявлення про стан і динаміку фінансової системи підприємства, а також дозволяє охопити ключові аспекти фінансового управління як у короткостроковій так і в довгостроковій перспективі.

Перший напрям, пов'язаний з управлінням капіталом та фінансовими ресурсами зосереджує увагу на тому, наскільки ефективно підприємство формує свій фінансовий потенціал та здійснює розподіл наявних ресурсів. У межах цієї категорії особливої уваги заслуговують такі показники, як структура капіталу, вартість залученого фінансування, прибутковість власного

капіталу а також здатність підприємства акумулювати і спрямовувати кошти на фінансово доцільні напрями. Оптимальне управління джерелами фінансування є важливою умовою забезпечення стабільного грошового потоку, необхідного для безперебійного здійснення основної діяльності, а також для зниження фінансових ризиків. У цьому контексті оцінюється ефективність використання як власного, так і позикового капіталу, з урахуванням вартості капіталу (WACC) та ризиковості різних джерел фінансування.

Друга категорія результатів фінансова стійкість та платоспроможність стосується здатності підприємства забезпечувати фінансову рівновагу в умовах ринкової мінливості та економічної нестабільності. Саме ці характеристики визначають надійність підприємства в очах кредиторів, інвесторів, постачальників та інших контрагентів. У рамках цієї групи результатів аналізується рівень ліквідності, ступінь покриття зобов'язань, обсяг резервного капіталу а також дотримання нормативних показників фінансової безпеки. Підприємство, що має стабільну платоспроможність і здатне своєчасно виконувати свої фінансові зобов'язання, значно зменшує ризики неплатоспроможності, банкрутства чи залежності від зовнішніх джерел підтримки. Водночас ефективне управління ліквідністю дозволяє знизити витрати, пов'язані з простоем або невчасними розрахунками з постачальниками та працівниками [41].

Третя категорія охоплює стратегічний рівень фінансової діяльності підприємства результати реалізації довгострокової фінансової стратегії та інвестиційної політики. Сюди відносяться показники, які характеризують зростання вартості підприємства підвищення ринкової капіталізації, результативність інвестування у фінансові інструменти, досягнення цільових фінансових показників (таких як ROE, ROI, EVA), а також реалізацію інноваційних фінансових рішень. Даний аспект фінансових результатів особливо важливий для стратегічного планування, оскільки саме за допомогою фінансової стратегії підприємство може адаптуватися до змін зовнішнього

середовища, розширювати ринки збуту, укріплювати конкурентні позиції та забезпечувати довгострокову фінансову стабільність.

Загалом, поділ фінансових результатів на зазначені категорії дозволяє не лише структурувати ключові аспекти фінансової діяльності підприємства, він також створює основу для комплексного фінансового аналізу. Це, у свою чергу, сприяє формуванню обґрунтованих управлінських рішень, визначенню пріоритетних напрямів розвитку, виявленню резервів підвищення ефективності фінансової політики. Крім того, такий підхід дозволяє поєднати в єдину аналітичну систему як кількісні так і якісні показники, що є важливою умовою при оцінці фінансової результативності підприємства в умовах сучасної ринкової економіки.

Розглянуті основні види результатів фінансової діяльності дають змогу зрозуміти, що ця сфера є не просто допоміжним елементом функціонування підприємства а безпосередньо формує основу його фінансової стійкості, інвестиційної привабливості та здатності до розвитку в умовах конкурентного ринку. У зв'язку з цим важливо проаналізувати, яким чином фінансова діяльність впливає на загальні фінансові результати підприємства, а також яку роль вона відіграє у забезпеченні його фінансової стабільності.

Фінансова діяльність має безпосередній вплив на фінансові результати, оскільки саме в її межах здійснюється стратегічне управління джерелами формування капіталу, розподілом фінансових ресурсів та обслуговуванням зобов'язань. Результати цієї діяльності відображаються у зростанні або зменшенні вартості підприємства, змінах фінансової стійкості, прибутковості, а також у рівні ліквідності й платоспроможності [11].

Одним із ключових напрямів впливу фінансової діяльності є управління структурою капіталу. Оптимальне поєднання власних і позикових коштів дозволяє підприємству підтримувати належний рівень фінансової автономії з одного боку, та підвищувати рентабельність за рахунок використання фінансового левериджу з іншого. Наприклад, надмірне використання позикового капіталу може призвести до збільшення фінансових витрат і

зниження чистого прибутку, що негативно вплине на фінансовий результат. Натомість помірне та обґрунтоване залучення зовнішніх джерел фінансування сприяє збільшенню оборотного капіталу, підвищує гнучкість у прийнятті управлінських рішень і, як наслідок, може позитивно позначитися на прибутковості діяльності.

Також значним є вплив фінансової діяльності на рівень ліквідності підприємства. Забезпечення достатнього обсягу грошових коштів і інших ліквідних активів для покриття короткострокових зобов'язань є ключовим елементом стабільного функціонування. У разі ефективного управління ліквідністю підприємство може уникнути фінансових труднощів пов'язаних із затримками платежів, штрафними санкціями та втратою довіри з боку контрагентів. Натомість дефіцит грошових ресурсів може стати фактором, що спричиняє збитки або навіть банкрутство підприємства [41].

Ще одним важливим аспектом є прибутковість фінансових операцій. Наприклад, у разі здійснення інвестицій у фінансові інструменти (акції, облігації, депозити) підприємство може отримати додатковий дохід, який покращить його фінансові результати. Проте фінансові операції завжди пов'язані з певним рівнем ризику. Невдало підібрані або надмірно ризикові фінансові інструменти можуть не лише не принести доходу, а й призвести до збитків, особливо в умовах нестабільного ринкового середовища.

Фінансова діяльність також безпосередньо впливає на загальну вартість підприємства. Успішна реалізація фінансової стратегії, зокрема забезпечення стабільного грошового потоку, ефективне управління боргами, підвищення кредитного рейтингу та фінансова прозорість, підвищують інвестиційну привабливість підприємства, а отже і його ринкову капіталізацію. Натомість неефективне управління борговими зобов'язаннями, низька ліквідність і збитковість знижують вартість компанії та зменшують її конкурентоспроможність.

Важливо зазначити, що результати фінансової діяльності підприємства не виникають у відриві від реальних господарських процесів, вони мають чітке

документальне підтвердження та ґрунтуються на інформації, яка міститься у встановлених формах фінансової звітності. Саме фінансова звітність виступає основним джерелом для аналізу результатів фінансової діяльності, оскільки містить систематизовані дані про всі грошові потоки, зміни у структурі капіталу, прибутки та витрати, пов'язані з фінансовими операціями.

До ключових джерел, які дають змогу отримати комплексне уявлення про результати фінансової діяльності, належать: ф.№1 «Баланс», ф.№2 «Звіт про фінансові результати», ф.№3 «Звіт про рух грошових коштів», ф. №4 «Звіт про власний капітал», ф. №5 «Примітки до річної фінансової звітності», дані статистичної звітності, «Звіт про випуск, реалізацію та обсяг цінних паперів», показники внутрішньої управлінської звітності [19, с. 39]. У Балансі відображається загальна структура активів і зобов'язань підприємства, а також співвідношення власного і залученого капіталу. Це дозволяє проаналізувати фінансову стійкість підприємства, оцінити рівень його капіталізації та ефективність структури фінансування. Наприклад, якщо підприємство має високий рівень позикового капіталу при низькій рентабельності, це може свідчити про надмірну фінансову залежність і потенційні ризики з ліквідністю. Звіт про фінансові результати є основним джерелом інформації щодо прибутків і витрат підприємства. Саме в цій формі можна побачити, які доходи було отримано бізнес суб'єктом від реалізації різних видів діяльності, в тому числі який дохід було отримано від фінансової діяльності, які витрати понесено, і в результаті який чистий фінансовий результат було досягнуто за звітний період. Особливу увагу варто звернути на окремі статті, пов'язані саме з фінансовими операціями: витрати на сплату відсотків за кредитами, доходи від участі в капіталі, прибутки або збитки від інвестиційної діяльності, операції з фінансовими інструментами, а також результат курсових різниць. Крім того, важливу аналітичну цінність має звіт про рух грошових коштів де фінансова діяльність виділена як окрема категорія грошових потоків. Цей звіт показує, скільки коштів підприємство реально отримало або витратило у

результаті фінансових операцій: залучення позикових коштів, виплати дивідендів, погашення зобов'язань, випуск облігацій тощо.

Отже, фінансова діяльність виступає не лише інструментом забезпечення ресурсної бази підприємства, а й ключовим чинником, який формує його фінансові результати, впливає на стійкість, прибутковість, вартість та перспективи розвитку. Саме тому ефективне управління фінансовою діяльністю це один із пріоритетних напрямів у загальній системі управління підприємством, безпосередньо пов'язаний із його довгостроковим успіхом.

1.3 Методи та показники аналізу фінансової діяльності підприємства

У загальному розумінні метод це спосіб або підхід до пізнання навколишньої дійсності, що включає в себе сукупність взаємопов'язаних принципів та прийомів, які використовуються для вивчення різних явищ. Метод економічного аналізу являє собою науково обґрунтовану систему понять, принципів, способів та спеціальних прийомів дослідження, яка базується на діалектичному методі пізнання і дозволяє приймати обґрунтовані управлінські рішення. До основних категорій, що застосовуються у фінансовому аналізі, можна віднести такі поняття, як фактори, резерви, модель, результативні показники, відсотки, дисконт, фінансовий результат, капітал, зобов'язання, активи, грошовий потік та інші [7]. Принципи фінансового аналізу регулюють методологічну та процедурну частину дослідження. Основними серед них вважаються науковість, системність і комплексність, періодичність, достовірність і об'єктивність, аналіз у динаміці, доречність і своєчасність.

Успішне управління фінансами підприємства неможливе без глибокого та системного аналізу фінансової діяльності. Такий аналіз дозволяє виявити

сильні та слабкі сторони фінансової політики підприємства, оцінити ефективність використання фінансових ресурсів, своєчасно виявити загрози, дозволяє визначити рівень його конкурентоспроможності і місце підприємства в економічному середовищі та обґрунтовано планувати подальші дії. Для досягнення цього використовують різноманітні методи фінансового аналізу кожен з яких має свої особливості, переваги та сфери застосування [15].

У сучасній економічній літературі можна зустріти два підходи до аналізу фінансової діяльності підприємства експрес-аналіз і комплексний аналіз. На практиці більшість фахівців як теоретиків так і практиків, надають перевагу експрес-аналізу, оскільки він дозволяє на основі обмеженої кількості показників оперативно дати об'єктивну оцінку фінансового стану підприємства та сформулювати відповідні управлінські рішення. Водночас комплексний аналіз забезпечує глибше й більш всебічне дослідження, оскільки охоплює ширше коло фінансових та господарських показників, що дозволяє отримати повнішу картину стану підприємства.

Ключова відмінність між цими двома підходами полягає у ступені деталізації розрахунків: експрес-аналіз передбачає швидку оцінку, тоді як комплексний аналіз є більш глибоким і системним [17].

Методи аналізу фінансової діяльності можна умовно поділити на традиційні (наприклад, горизонтальний, вертикальний, коефіцієнтний) та спеціалізовані (наприклад, маржинальний, функціонально-вартісний, стохастичний). Їх вибір залежить від поставлених цілей, обсягів доступної інформації та специфіки самого підприємства.

У цьому підрозділі буде розглянуто ключові методи, які найчастіше використовуються для аналізу фінансової діяльності, а також наведено коротку характеристику кожного з них з урахуванням їх практичного застосування. У процесі здійснення фінансового аналізу надзвичайно важливо використовувати різноманітні методи, які дозволяють оцінити стан і динаміку фінансової діяльності підприємства з різних сторін. Застосування лише одного

підходу не дає повного уявлення про ефективність управління фінансами, тому доцільним є поєднання декількох аналітичних інструментів.

Кожен із методів має свої переваги та специфіку застосування залежно від поставлених цілей дослідження. Наприклад, деякі методи краще підходять для оцінки динаміки показників у часі, дозволяючи відстежити тенденції розвитку підприємства, інші — для визначення взаємозв'язків між факторами, що впливають на фінансовий стан, або ж для виявлення слабких місць у фінансовій структурі, які потребують оперативного втручання.

Крім того, використання комплексу методів дозволяє отримати більш повну та об'єктивну картину фінансової діяльності підприємства, оскільки кожен метод доповнює інший, знижуючи ризик упущення важливої інформації. Враховуючи це, на рисунку 1.5 представлено узагальнене зображення методів аналізу фінансової діяльності підприємства, яке ілюструє логіку їх застосування та взаємозв'язок між ними..

Рисунок 1.5 - Методи аналізу фінансової діяльності підприємства

Джерело: складено автором на основі [15, 39, 12, 21]

Рисунок, наведений вище, демонструє основні методи, які використовуються для аналізу фінансової діяльності підприємства. Кожен із них має свою специфіку цілі застосування та інструментарій. Далі наведена коротка характеристика кожного з цих методів, щоб краще зрозуміти їхню роль та ефективність у практиці фінансового аналізу.

Горизонтальний фінансовий аналіз є одним з основних методів, що дозволяє оцінити зміни у фінансових показниках підприємства за кілька звітних періодів. Основна мета цього методу проаналізувати динаміку окремих фінансових результатів (наприклад, фінансових доходів, фінансових витрат, прибутку або надходжень грошей від фінансової діяльності та понесених виплат, зміни показника грошового потоку від здійснення фінансової діяльності) і визначити, як вони змінюються з часом це робиться шляхом побудови рядів динаміки аналізованого показника з метою визначення тенденцій чи напрямків розвитку економічних явищ і процесів, передбачає порівняння кожної позиції звітності з попереднім періодом [47].

Це дозволяє виявити тенденції та темпи зростання чи зниження певних фінансових результатів. Для фінансового аналізу підприємства горизонтальний метод є одним з основних, він дає змогу визначити, чи є позитивні чи негативні зміни в основних результатах фінансової діяльності, а також сприяє оцінці динаміки результатів, що дозволяє прогнозувати майбутнє [41].

Ще одним доволі поширеним методом є вертикальний фінансовий аналіз, який дозволяє оцінити структуру статей фінансової звітності, що безпосередньо стосуються фінансової діяльності підприємства на конкретну дату або за певний період. У цьому методі кожен фінансовий показник виражається у відсотках від базової величини, що дає змогу зрозуміти, яку частину від загальної суми займають певні елементи. Наприклад, у балансі підприємства це може проявлятися через структуру джерел фінансування: власний капітал, короткострокові кредити, довгострокові зобов'язання, а також інші джерела фінансових надходжень. У звіті про фінансові результати через

розмір витрат на обслуговування боргу чи фінансові доходи від інвестування тимчасово вільних коштів. Цей метод важливий для розуміння внутрішньої структури фінансів підприємства і дає можливість виявити зміни у фінансовій структурі між періодами. Вертикальний аналіз дозволяє глибше зрозуміти, на що саме йдуть фінансові ресурси підприємства, і виявити слабкі місця в його фінансовій політиці [21].

Наступний метод коефіцієнтний аналіз, він є одним із найпоширеніших методів оцінки фінансової діяльності підприємства. Він базується на розрахунку різних фінансових коефіцієнтів, таких як ліквідність, рентабельність, оборотність, платоспроможність, ефективність використання ресурсів тощо. Цей метод дозволяє отримати швидку оцінку фінансового стану підприємства і дає змогу зрозуміти, наскільки ефективно підприємство управляє своїми ресурсами [17]. У контексті фінансової діяльності підприємства коефіцієнтний аналіз дозволяє порівняти результативність діяльності підприємства за різні періоди та з іншими підприємствами в галузі, визначаючи сильні й слабкі сторони компанії.

Важливим методом аналізу фінансової діяльності є факторний фінансовий аналіз. Факторний аналіз це аналіз впливу окремих факторів (причин) на результативний показник за допомогою детермінованих або стохастичних прийомів дослідження. Основними прийомами факторного аналізу є метод ланцюгових підстановок, метод абсолютних різниць, метод відносних різниць, інтегральний і логарифмічний методи [6 с. 21]. Його застосування дає змогу детально оцінити вплив окремих фінансових чинників на результати діяльності підприємства. Завдяки цьому методу можна визначити, як саме зміни у структурі капіталу, вартості позикових ресурсів, обсягах фінансування, умовах залучення кредитів чи ефективності управління ліквідністю впливають на ключові фінансові показники. Це дозволяє виявити основні причини відхилень і сформувані обґрунтовані рішення щодо підвищення ефективності фінансової політики підприємства. Для аналізу фінансової діяльності підприємства факторний аналіз є важливим, оскільки

дозволяє розкласти загальні зміни на окремі складові, що допомагає керівництву підприємства краще розуміти причини цих змін та вчасно коригувати стратегію.

Трендовий аналіз спрямований на порівняння кожної позиції звітності із попередніми періодами і визначення тренду, тобто основної тенденції динаміки зміни показників. Цей метод дозволяє простежити зміни в основних фінансових показниках і виявити довгострокові тенденції, такі як зростання чи зниження прибутку, зміну структури активів або зобов'язань. Трендовий аналіз також дає можливість здійснити прогнози щодо майбутніх фінансових результатів на основі спостережуваних тенденцій. Метод є важливим для стратегічного планування, оскільки дозволяє побудувати прогнози розвитку підприємства та прийняти обґрунтовані рішення щодо інвестицій чи змін у стратегії [35].

Порівняльний фінансовий аналіз полягає в порівнянні фінансових показників підприємства з іншими компаніями у галузі або з середньогалузевими стандартами. Це дозволяє оцінити, наскільки ефективно підприємство працює в порівнянні з конкурентами, і виявити його сильні та слабкі сторони. Порівняльний аналіз є дуже корисним для вивчення конкурентоспроможності підприємства. Цей метод також дає можливість побачити, в яких аспектах підприємство має можливість для поліпшення та які практики застосовуються в інших компаніях, що можна перенести на власне підприємство [27].

Інтегральний метод полягає у побудові адитивної моделі фінансового потенціалу (за нормованими значеннями показників) [29]. Він застосовується з метою агрегування проміжних результатів оцінки. Він дозволяє створити загальну оцінку фінансової діяльності підприємства на основі кількох фінансових показників, зважених за певними критеріями. Цей метод дає можливість оцінити фінансову стійкість підприємства в цілому, враховуючи не лише окремі аспекти, а й їх взаємозв'язок. Інтегральний аналіз є важливим для

отримання комплексної картини фінансового стану підприємства та для прийняття стратегічних рішень, які базуються на узагальнених даних.

Серед інструментів фінансово-економічного аналізу можна відокремити модель Дюпона, яка дозволяє детально розкласти показник рентабельності власного капіталу (ROE) на ключові складові. Такий підхід дає змогу глибше дослідити, які саме фактори формують прибутковість підприємства, та визначити резерви для її підвищення.

Модель Дюпона була вперше розроблена фахівцями компанії DuPont у 1920-х роках як засіб комплексного управління прибутковістю. Основна ідея полягає в тому, щоб представити ключові показники діяльності підприємства у формі факторної моделі з метою виявлення основних причин, що вплинули на зміну того чи іншого показника, визначити темпи економічного зростання компанії, а також виявити ключові напрями управлінських впливів для підвищення ефективності бізнесу [14]. Модель Дюпона (англ. DuPont Model) є інструментом факторного аналізу, що дає змогу деталізувати показник рентабельності власного капіталу (ROE) на окремі складові та визначити джерела його змін. Формула для розрахунку моделі має вигляд:

$$ROE = \left(\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Виручка}} \right) \times \left(\frac{\text{Виручка}}{\text{Активи}} \right) \times \left(\frac{\text{Активи}}{\text{Власний капітал}} \right), \quad (1.1)$$

де перший множник відображає рентабельність продажів, другий ефективність використання активів (оборотність), третій фінансовий леверидж, або ступінь використання позикових коштів.

Перевага моделі Дюпона полягає не лише у зручності розрахунку показника рентабельності власного капіталу (ROE), а й у можливості всебічного аналізу структури цього показника з деталізацією причин його змін. Завдяки розкладанню ROE на три взаємопов'язані складові модель дозволяє не просто зафіксувати зміну ефективності, а й установити джерело цієї зміни. Якщо рентабельність власного капіталу знижується, модель дає змогу

визначити, чи це пов'язано зі зменшенням прибутковості реалізації продукції, неефективним використанням активів або надмірним залученням позикових ресурсів.

Таким чином, модель Дюпона є не просто інструментом обчислення, а потужним аналітичним засобом, що дозволяє виявляти слабкі місця у фінансовій діяльності підприємства, визначати стратегічні резерви для покращення результатів і приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Серед інструментів фінансового аналізу, які дозволяють оцінити ефективність структури капіталу підприємства, ще можна зазначити показник середньозваженої вартості капіталу (WACC - Weighted Average Cost of Capital). Він відображає середню ставку витрат на використання фінансових ресурсів, тобто скільки підприємству коштує кожна залучена гривня незалежно від джерела власного чи позикового капіталу. Це дозволяє не лише оцінити доцільність поточної структури фінансування, а й визначити мінімальний рівень прибутковості, який підприємство повинно забезпечувати, щоб не зазнавати збитків від самої вартості капіталу. Розрахунок WACC здійснюється за наступною формулою [22]:

$$WACC = \left(\frac{E}{V} \times Re\right) + \left(\frac{D}{V} \times Rd \times (1 - T)\right), \quad (1.2)$$

де E - вартість власного капіталу;

D - вартість позикового капіталу;

V - загальна вартість капіталу;

Re - вартість власного капіталу;

Rd - вартість позикового капіталу;

T - ставка податку на прибуток.

WACC відіграє важливу роль в оцінці фінансової діяльності підприємства, оскільки дозволяє порівняти фактичну дохідність бізнесу із його вартістю фінансування. Якщо рентабельність власного капіталу (ROE)

перевищує значення WACC, це свідчить про ефективне використання ресурсів та створення доданої вартості для власників капіталу. Така ситуація характеризує фінансову діяльність підприємства як прибуткову й обґрунтовану з точки зору витрат на залучення коштів. Таким чином, цей показник є важливим критерієм для ухвалення стратегічних управлінських рішень, а його систематичне застосування сприяє підвищенню прозорості й обґрунтованості фінансової політики підприємства.

Після того, як було розглянуто основні методи аналізу фінансової діяльності підприємства, важливо звернути увагу на показники, які використовуються для оцінки результативності цієї діяльності. Показники є основними інструментами для вимірювання фінансових результатів підприємства та ефективності його фінансової діяльності. Вони дозволяють не лише отримати чітке уявлення про фінансовий стан організації, а й визначити напрямки для подальшого розвитку чи коригування стратегії управління фінансами.

Найчастіше фахівці [18, 32, 31] зосереджуються на таких основних напрямках фінансового аналізу, як аналіз рентабельності, ліквідності та платоспроможності, фінансової стійкості. Варто зауважити, що кількість обраних аналітичних напрямків повинна забезпечувати аналітику максимально широкі можливості для фінансової діагностики, а також відповідати специфіці діяльності конкретного підприємства.

Почнемо з показників ліквідності та платоспроможності. Показники ліквідності відображають здатність підприємства забезпечити своєчасне виконання зобов'язань перед кредиторами, партнерами та іншими сторонами. Ці показники є важливими для оцінки фінансової стійкості компанії в короткостроковому періоді. Основні показники ліквідності підприємства представлені в таблиці 1.2.

Таблиця 1.2 - Показники ліквідності підприємства, характеристика та нормативні значення

№ з/п	Назва	Формула розрахунку	Нормативне (рекомендоване) значення	Сутність
1	Коефіцієнт поточної ліквідності	Оборотні активи / Поточні зобов'язання	$\geq 1,5$	Показує здатність підприємства погасити поточні зобов'язання за рахунок усіх обігових активів.
2	Коефіцієнт швидкої ліквідності	(Оборотні активи – Запаси) / Поточні зобов'язання	1,0–1,5	Характеризує здатність підприємства погашати поточні зобов'язання за рахунок найбільш ліквідних активів, виключаючи запаси.
3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	(Грошові кошти + Поточні фінансові інвестиції) / Поточні зобов'язання	$\geq 0,2$	Відображає частку поточних зобов'язань, яку підприємство може негайно покрити грошовими коштами та їх еквівалентами.

Джерело: [44, 7, 37]

Перейдемо до показників фінансової стійкості. Фінансова стійкість підприємства є критично важливою для його довгострокової стабільності. Показники фінансової стійкості дозволяють оцінити, наскільки збалансовані активи і зобов'язання підприємства, а також яку частку в його структурі займають власні кошти, позикові ресурси та інші фінансові інструменти. Основні показники фінансової стійкості підприємства представлені в таблиці 1.3.

Таблиця 1.3 - Основні показники фінансової стійкості підприємства

№ з/п	Назва	Формула розрахунку	Нормативне (рекомендоване) значення	Сутність
1	Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	Власний капітал / Всього активів	$\geq 0,5$	Відображає частку власного капіталу в загальній вартості активів. Чим вище показник тим вищий рівень фінансової незалежності підприємства.
2	Коефіцієнт заборгованості	Позиковий капітал / Власний капітал	$\leq 1,0$	Вказує, скільки позикових коштів припадає на одну гривню власного капіталу. Високі значення можуть свідчити про фінансові ризики.

Продовження таблиці 1.3

3	Коефіцієнт фінансової залежності (лівериджу)	Всього активів / Власний капітал	$\leq 2,0$	Показує, скільки одиниць активів профінансовано кожною одиницею власного капіталу. Чим менше значення, тим менша залежність від позик.
---	--	----------------------------------	------------	--

Джерело: [44, 7]

Ці коефіцієнти допомагають зрозуміти, чи здатне підприємство залишатися незалежним від зовнішніх фінансових джерел чи воно сильно залежить від залучених позик, що може впливати на його здатність підтримувати стабільність у разі змін економічної ситуації [41]. Не менш важливими є показники рентабельності та ефективності використання фінансових ресурсів.

Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів є важливою частиною фінансової діяльності підприємства. Вона дозволяє визначити, наскільки ефективно підприємство використовує свої кошти для досягнення прибутковості. Показники рентабельності зображені на таблиці 1.4.

Таблиця 1.4 - Показники рентабельності фінансової діяльності підприємства

№ з/п	Назва	Формула розрахунку	Нормативне (рекомендоване) значення	Сутність
1	Рентабельність активів	$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Загальна сума активів}} \times 100\%$	Залежить від галузі, зазвичай $> 10\%$	Відображає ефективність використання всіх активів для отримання прибутку.
2	Рентабельність власного капіталу	$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Власний капітал}} \times 100\%$	Залежить від галузі, зазвичай $> 15\%$	Показує, скільки прибутку отримано з кожної гривні власного капіталу.

Джерело: [44, 20]

Ці показники дозволяють оцінити, наскільки ефективно підприємство використовує свої активи та ресурси для отримання прибутку, а також надають інформацію про потенціал для подальшого зростання.

Аналіз фінансової діяльності підприємства не може бути ефективним без застосування відповідних показників, що дозволяють об'єктивно оцінити фінансовий стан організації. Показники ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, рентабельності та вартості капіталу є основними інструментами для вимірювання результативності фінансової діяльності підприємства.

Аналіз наукових джерел [25, 3, 23] свідчить, що для оцінки фінансової складової діяльності підприємства зазвичай обирають від двох до чотирьох ключових фінансових показників. Водночас на етапі фінансової діагностики доцільно прагнути до максимальної універсальності не обмежувати аналітика жорсткими рамками щодо кількості чи складу коефіцієнтів, а також не прив'язувати їх чітко до певної групи. Такий підхід дозволяє адаптувати інструменти аналізу до специфіки кожного окремого підприємства та забезпечити більш об'єктивну оцінку його фінансового стану.

Зв'язок між методами та показниками аналізу фінансової діяльності є важливим для забезпечення повноти та точності оцінки фінансового стану підприємства. Зокрема, методи горизонтального та вертикального аналізу допомагають виявити динаміку змін фінансових показників за певний період, що дає можливість порівняти поточні результати з попередніми або середньогалузевими значеннями. Метод аналізу фінансових коефіцієнтів дозволяє за допомогою показників оцінити ключові аспекти фінансової діяльності, зокрема ліквідність, платоспроможність та ефективність використання фінансових ресурсів.

Завершальним елементом теоретичного розділу є формування методичного підходу до дослідження фінансової діяльності підприємства. Такий підхід дозволяє систематизувати дії, які необхідно здійснити для реалізації цілей дослідження та логічно перейти до аналізу практичного матеріалу. У межах запропонованого підходу сформовано етапи, кожен з яких відповідає певним дослідницьким завданням та забезпечує цілісність аналізу.

Послідовність етапів дослідження фінансової діяльності підприємства подано на рисунку 1.5.

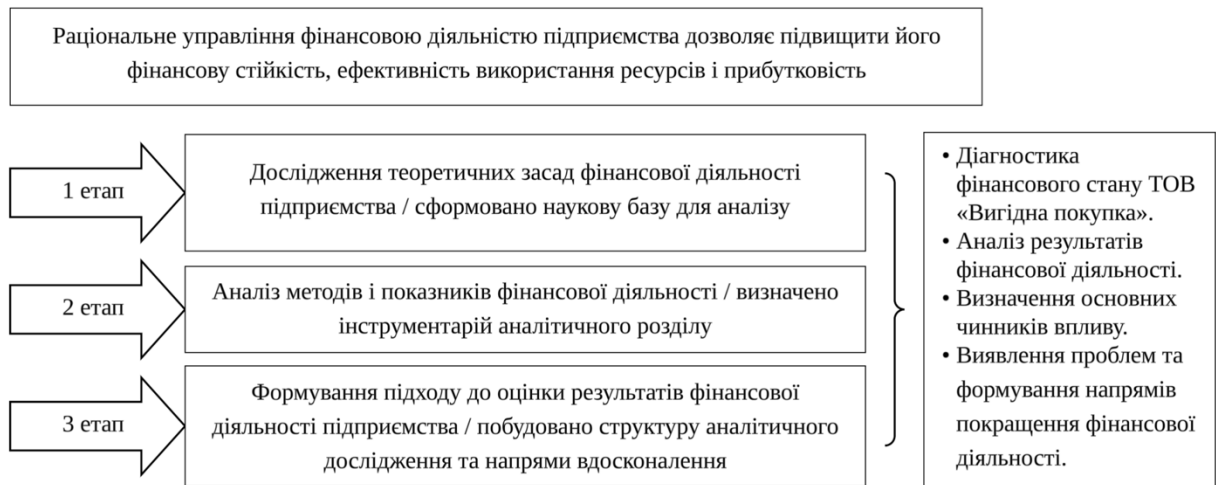

Рисунок 1.6 - Структурно-логічна схема реалізації дослідження

Запропонований підхід стане основою для аналізу фінансової діяльності ТОВ «Вигідна покупка» у наступному розділі кваліфікаційної роботи.

Висновки за розділом 1

У першому розділі кваліфікаційної роботи розкрито сутність фінансової діяльності підприємства як системи заходів, спрямованих на формування, розподіл та ефективне використання фінансових ресурсів для забезпечення стійкості, платоспроможності та прибутковості суб'єкта господарювання. Встановлено, що фінансова діяльність тісно пов'язана з процесами управління підприємством загалом, оскільки визначає можливості досягнення стратегічних цілей за рахунок раціонального використання фінансів.

Проаналізовано основні цілі та завдання фінансової діяльності, до яких належать забезпечення фінансової рівноваги, підвищення фінансової стійкості, максимізація прибутку, підтримання ліквідності тощо. Обґрунтовано

значення фінансового управління як невід'ємної складової системи загального менеджменту підприємства.

Систематизовано результати фінансової діяльності підприємства, які доцільно поділяти на три основні групи: показники ліквідності, рентабельності та фінансової стійкості. Представлено взаємозв'язок між результатами фінансової діяльності та фінансово-економічними підсумками функціонування підприємства, зокрема прибутковістю, ефективністю використання ресурсів, рівнем ризиків. Зазначено, що ці показники відіграють ключову роль у формуванні обґрунтованих управлінських рішень.

Також було охарактеризовано методи та показники, що застосовуються для аналізу фінансової діяльності підприємства, зокрема горизонтальний, вертикальний, коефіцієнтний та факторний аналіз. Визначено їх аналітичні можливості, переваги та обмеження. На завершення, сформовано послідовність дій, яка стане логічною основою для переходу до практичного дослідження діяльності ТОВ «Вигідна покупка» у наступному розділі, де буде здійснено оцінку стану його фінансової діяльності та виявлено напрями її удосконалення.

РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ВИГІДНА ПОКУПКА»

2.1 Загальна характеристика ТОВ «Вигідна покупка» і оцінка результатів господарчої діяльності

Об'єктом дослідження є Товариство з обмеженою відповідальністю «Вигідна покупка», яке зареєстровано у Полтавській області, селище міського типу Опішня, вулиця Свято-михайлівська, будинок, 3б [50].

ТОВ «Вигідна покупка» або більш відома всім назва «Аврора» є найбільшою в Україні мережею форматів «one dollar store», об'єднуючи понад 900 магазинів по всій країні. Вона випереджає інші вітчизняні ритейл-мережі за кількістю торгових точок. Магазины, як фізичні, так і онлайн, пропонують покупцям широкий асортимент товарів — від побутових дрібниць до корму для тварин та інвентарю для відпочинку, і все це за доступними цінами, що робить мережу особливо популярною серед споживачів [41].

Засновники компанії, Тарас Панасенко та Лев Жиденко, із самого початку мали амбітні плани, прагнучи створити великий і перспективний бізнес. Проте їхній шлях розпочинався з невеликих кроків: у 2011 році вони орендували звичайний розкладний стіл і відкрили торгову точку на ринку в смт Опішня, Полтавської області. Згодом схожий прилавок з'явився і в сусідньому селищі Диканька [50, 1].

Перший справжній магазин відкрився на центральному ринку Полтави, і назвали його «Веселий кошик». Однак ця назва мала певні недоліки — вона створювала хибне враження, що там продаються лише продукти харчування або дитячі товари. Оскільки асортимент був значно ширшим, виникла потреба знайти нову, більш відповідну назву, яка б краще відображала різноманіття товарів і залучала широку аудиторію [4].

Як вже було зазначено вище, ТОВ «Вигідна покупка» або більш всім звична назва мультимаркетів «Аврора» є суб'єктом господарювання, що в основному здійснює свою діяльність у сфері роздрібної та оптової торгівлі. Основними видами діяльності ТОВ «Вигідна покупка», згідно з установчими документами та Класифікатором видів економічної діяльності (КВЕД), наведені в таблиці 2.1

Таблиця 2.1 - Основні види діяльності ТОВ «Вигідна покупка»

№ КВЕД	Види діяльності
47.19 (основний)	Інші види роздрібної торгівлі в неспеціалізованих магазинах
46.36	Оптова торгівля цукром, шоколадом і кондитерськими виробами
46.41	Оптова торгівля текстильними товарами
46.42	Оптова торгівля одягом і взуттям
46.90	Неспеціалізована оптова торгівля
47.24	Роздрібна торгівля хлібобулочними виробами, борошняними та цукровими кондитерськими виробами в спеціалізованих магазинах
47.54	Роздрібна торгівля побутовими електротоварами в спеціалізованих магазинах
47.75	Роздрібна торгівля косметичними товарами та туалетними приналежностями в спеціалізованих магазинах
47.65	Роздрібна торгівля іграми та іграшками в спеціалізованих магазинах
73.11	Рекламні агентства
46.51	Оптова торгівля комп'ютерами, периферійним устаткуванням і програмним забезпеченням
46.47	Оптова торгівля меблями, килимами й освітлювальним приладдям
47.74	Роздрібна торгівля медичними й ортопедичними товарами в спеціалізованих магазинах
47.91	Роздрібна торгівля, що здійснюється фірмами поштового замовлення або через мережу інтернет
46.37	Оптова торгівля кавою, чаєм, какао та прянощами

Джерело: [43, 51]

У межах основної діяльності підприємство займається постачанням товарів від виробників та гуртових постачальників, їх зберіганням на складах, обробкою замовлень та реалізацією кінцевим споживачам через власну роздрібну мережу та інтернет-магазин. Значну увагу компанія приділяє розширенню асортименту, впровадженню систем лояльності для постійних клієнтів, а також оптимізації логістичних процесів. Як можна побачити, підприємство провадить багатопрфільну діяльність, яка дозволяє йому

ефективно працювати на ринку, формувати конкурентні переваги та забезпечувати стабільний розвиток.

Розглянувши основні напрями діяльності підприємства, було сформовано загальне уявлення про специфіку функціонування ТОВ «Вигідна покупка» та його місце на ринку. Однак для всебічної оцінки результативності господарювання недостатньо лише якісної характеристики необхідно також звернутись до кількісного аналізу, що базується на показниках господарської діяльності. Саме фінансово-економічні показники дають змогу здійснити об'єктивну оцінку стану підприємства, виявити тенденції його розвитку та вказати на можливі резерви для підвищення ефективності. Саме тому, у межах даного підрозділу розглянуто ключові показники, які характеризують господарську діяльність підприємства за останні звітні періоди. До таких показників, зокрема, належать: обсяг реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), виручка від реалізації, собівартість реалізованої продукції, валовий прибуток, операційний прибуток, чистий дохід, рівень рентабельності, середньооблікова чисельність працівників тощо. Основні показники господарчої діяльності ТОВ «Вигідна покупка» наведені в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 - Основні показники господарчої діяльності ТОВ «Вигідна покупка»

Показник	2022	2023	2024	Відхилення абсолютне, 2024 р. від 2022 р.	Відхилення відносне 2024 р. до 2022 р., %
Чистий дохід від реалізації, грн	13 978 208	27 014 149	37 980 636	24 002 428	271,71%
Собівартість реалізованої продукції, грн	8 944 253	17 829 288	24 777 914	15 833 661	277,03%
Валовий прибуток, грн	5 033 955	9 184 861	13 202 722	8 168 767	262,27%
Чистий прибуток, грн	2 288 062	4 238 624	4 085 060	1 796 998	178,54%
Необоротні активи, тис грн	146 356	3 391 633	6 309 804	6 163 448	4311,27%

Продовження таблиці 2.2

Оборотні активи, тис грн	4 002 716	8 196 857	9 343 500	5 340 784	233,43%
Активи (всього), тис грн	4 149 072	11 588 490	15 653 304	11 504 232	377,27%
Коефіцієнт рентабельності активів, %	78,70%	49,40%	29,99%	48,71%	38,11%
Коефіцієнт рентабельності продажу, %	16,37%	15,69%	10,76%	5,61%	65,71%
Кількість працівників	6 459	11 863	12 536	6 077	194,08%

Джерело: [42, 51]

Проаналізуємо наведені в таблиці 2.2 основні показники господарчої діяльності ТОВ «Вигідна покупка» для більш поглибленого розуміння підприємства, та те в якому стані воно знаходилось протягом останніх трьох років. Упродовж останніх трьох років (з 2022 по 2024) підприємство демонструє стійке зростання обсягів реалізації продукції. Зокрема, чистий дохід від реалізації у 2024 році становив 37 980,6 млн. грн, що на 24 002,4 млн. грн або 271,71% більше, ніж у 2022 році. Валовий прибуток збільшився на 262,27%, а чистий прибуток на 178,54%. Такий стрімкий приріст свідчить про ефективну маркетингову політику, активну роботу з клієнтською базою та розширення асортименту. Темп зростання доходу перевищив темп зростання більшості інших показників, що свідчить про масштабування діяльності підприємства.

Такий стрімкий ріст виглядає особливо примітним у контексті повномасштабного вторгнення росії в Україну, що розпочалося 24 лютого 2022 року, та спричинило глибоку соціально-економічну кризу. Таке стрімке зростання може бути обумовлене наступними факторами.

ТОВ «Вигідна покупка» працює у форматі «one dollar store» мережі магазинів з широким асортиментом товарів за фіксованою або низькою ціною. У період війни, коли рівень інфляції значно зріс, а доходи населення, навпаки, зменшилися або залишилися на попередньому рівні, саме такі формати

торгівлі стали надзвичайно привабливими для широких верств населення. Громадяни шукали більш доступні альтернативи звичним товарам, а тому зверталися до бюджетних магазинів. Це призвело до збільшення попиту, відповідно, і до зростання обсягів реалізації, що безпосередньо вплинуло на фінансові результати компанії.

Також, значна частина підприємств з постраждалих регіонів України була змушена зупинити роботу або перемістити її у більш безпечні регіони. Діяльність ТОВ «Вигідна покупка» в основному зосереджена на західній або центральній частині України, тому вона отримала притік нових споживачів.

Немало важливим фактором також є зростання кількості працівників. У 2022 році кількість працівників на підприємстві становила 6 459 осіб, а вже у 2024 році 12 536 осіб, що на 6 077 більше або на 194,08%. Це свідчить про значне розширення масштабів діяльності: відкриття нових торгових точок, зростання потреб у логістиці та персоналі, розширення складів тощо.

Якщо проаналізувати активи підприємства, то можна побачити, що загальна вартість активів підприємства зросла з 4,1 млрд. грн у 2022 році до 15,6 млрд. грн у 2024 році, що становить приріст у 377,27%. Такий показник відображає загальне зростання масштабу діяльності підприємства, його інвестиційну активність і фінансову стійкість.

Разом із тим, попри позитивну динаміку доходів та обсягів виробництва, спостерігається зниження рентабельності діяльності. Так, коефіцієнт рентабельності активів знизився з 78,7% у 2022 році до 29,99% у 2024 році, а рентабельність продажу з 16,37% до 10,76%. Це може свідчити про те, що темпи зростання витрат, зокрема собівартості реалізованої продукції (збільшення на 277,03% за аналізований період), випереджають темпи зростання прибутку. Така ситуація є характерною для періоду інтенсивного масштабування, коли підприємство активно інвестує у розвиток, збільшує фонд оплати праці, закуповує обладнання або орендує додаткові площі.

Зростання необоротних активів також підтверджує тезу про інвестиційне розширення очевидно, підприємство закупило основні засоби,

модернізувало виробничі потужності або інвестувало у довгострокові проєкти, що поки не дають повної віддачі.

Таким чином, аналіз фінансових показників ТОВ «Вигідна покупка» дозволяє зробити висновок, що підприємство змогло оперативнo адаптуватися до умов війни, скористатися можливостями, які відкрилися внаслідок релокації бізнесу, змін споживчих вподобань та державної підтримки. Попри зменшення рентабельності, позитивна динаміка доходу, прибутку та зростання активів свідчать про загальну ефективність стратегії розвитку підприємства в кризових умовах.

Організаційна структура ТОВ «Вигідна покупка» побудована за територіально-функціональним принципом, що поєднує в собі центральний офіс, регіональні центри та розгалужену мережу роздрібних магазинів. Така структура забезпечує чіткий розподіл повноважень і відповідальності між різними рівнями управління, сприяє ефективному контролю за діяльністю підприємства та швидкому реагуванню на зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі. Головний офіс виконує стратегічні функції, зокрема планування розвитку, фінансове управління, маркетинг, кадрову політику та формування корпоративної культури. Водночас регіональні центри зосереджуються на оперативному управлінні контролі за роботою окремих торгових точок, організації постачання, вирішенні поточних логістичних та адміністративних питань.

Така модель управління дозволяє досягти балансу між централізованим контролем і гнучкістю у прийнятті рішень на місцях. Для наочності на рисунку 2.1 зображена організаційна структура компанії «Аврора», яка демонструє взаємозв'язки між основними управлінськими ланками та функціональними підрозділами.

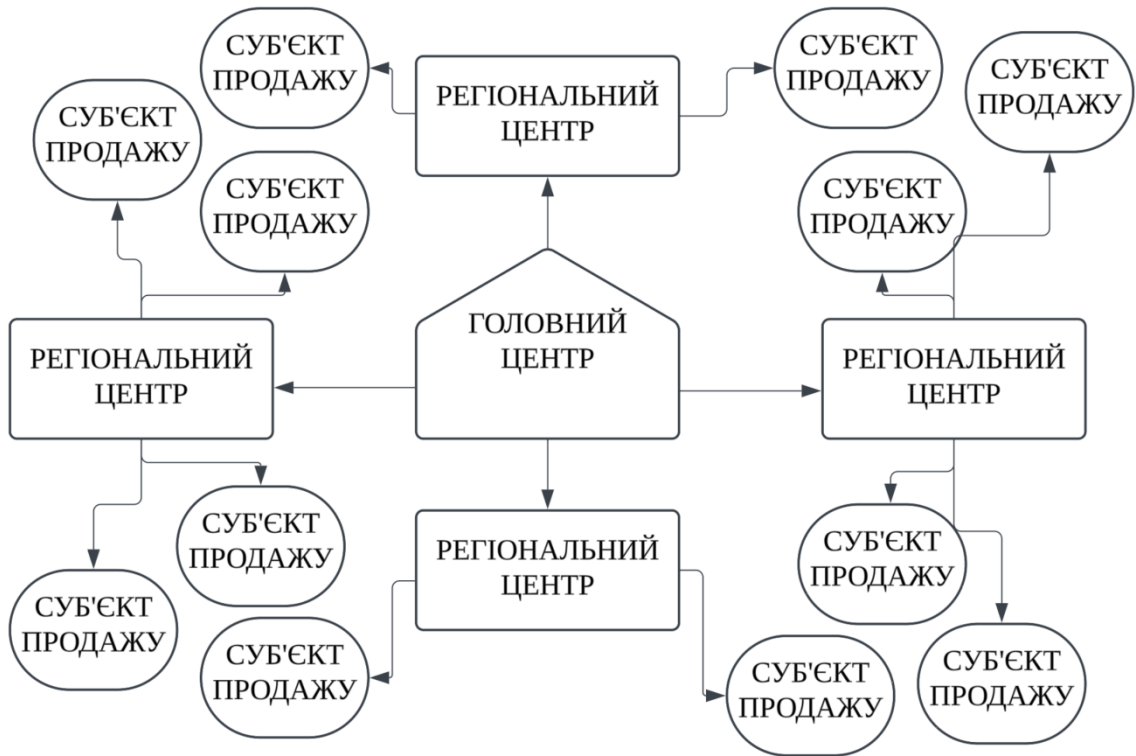

Рисунок 2.1 - Організаційна структура ТОВ «Вигідна покупка»

Джерело: складено автором на основі [28, 13, 4]

Основною структурною одиницею компанії «Аврора» є головний центр, зображений на рис. 2.1. Для підтримки та управління різними напрямками діяльності компанії створено декілька ключових підрозділів, серед яких комерційний, маркетинговий, економічний, фінансовий відділи, а також відділи розвитку мережі, кадрів та технічного забезпечення. Кожен з них відповідає за конкретні функції, що забезпечують стабільну роботу та розвиток компанії, підтримуючи її позиції на ринку. Організаційна структура регіональних центрів торговельної компанії здебільшого відтворює функціональні напрями головного центру, проте має дещо компактніший формат. Наприклад, обов'язки деяких відділів або підрозділів виконують окремі групи чи сектори об'єднаних відділів, а в деяких випадках спеціально призначені менеджери, які ведуть конкретні напрями. Кількість співробітників у комерційних, економічних та інших відділах кожного регіонального центру

залежить від обсягу функціональних обов'язків і потреб організації в конкретних послугах [24].

ТОВ «Вигідна покупка» знаходиться в стадії активного розвитку та демонструє позитивну динаміку ключових фінансово-економічних показників. Незважаючи на складну соціально-економічну ситуацію в країні, спричинену повномасштабним військовим вторгненням російської федерації, підприємство не лише зберегло стабільність, а й суттєво зміцнило свої ринкові позиції. Протягом 2022-2024 років спостерігається значне зростання чистого доходу, валового та чистого прибутку, що свідчить про зростання попиту на товари компанії. Збільшення кількості працівників майже вдвічі та інвестиції у необоротні активи вказують на масштабування діяльності та стратегічне розширення мережі магазинів.

Формат реалізації продукції у вигляді магазинів типу «one dollar store» дозволив підприємству ефективно адаптуватися до змін у купівельній поведінці населення, зумовлених інфляцією, зниженням реальних доходів та загальним погіршенням економічної ситуації. Доступність товарів та орієнтація на споживачів з обмеженим бюджетом стали ключовими факторами успіху.

Водночас, зниження рівня рентабельності свідчить про необхідність оптимізації витрат та підвищення ефективності фінансової діяльності підприємства. Активне масштабування потребує значних фінансових вкладень, які можуть у короткостроковій перспективі зменшувати відносні показники ефективності, однак в довгостроковій створюють основу для сталого розвитку.

Загалом, можна стверджувати, що ТОВ «Вигідна покупка» знаходиться у стабільному та конкурентоспроможному стані, ефективно реагує на зовнішні виклики та має всі передумови для подальшого зростання та зміцнення своїх позицій на ринку роздрібною торгівлі в Україні.

2.2 Фінансова діяльність ТОВ «Вигідна покупка»: напрями і характеристика

Фінансова діяльність є невід'ємною складовою загальної господарської діяльності будь-якого підприємства, що функціонує в умовах ринкової економіки. Саме вона забезпечує підприємству фінансову стабільність, необхідний рівень ліквідності, можливість для зростання, а також ефективне використання наявних ресурсів.

У процесі дослідження діяльності ТОВ «Вигідна покупка» було виявлено, що фінансова діяльність цього підприємства виконує не лише допоміжну функцію, а є стратегічною основою для реалізації його довгострокових цілей розвитку. Від ефективності фінансової діяльності значною мірою залежить стабільність і конкурентоспроможність підприємства на ринку. Наприклад, у разі неефективного управління фінансами підприємство може зіткнутися з фінансовою кризою однією з найсерйозніших форм порушення фінансової стабільності. Такий стан виникає внаслідок розбалансованості між фактичним фінансовим потенціалом та потребами у фінансових ресурсах [3].

ТОВ «Вигідна покупка» є власником всеукраїнської мережі мультимаркетів «Аврора», яка орієнтована на продаж широкого асортименту товарів за доступними цінами. Стратегія розвитку підприємства передбачає активне розширення щомісяця відкриваються десятки нових торгових точок, що супроводжується значним фінансовим навантаженням. В умовах такої масштабної експансії, фінансова діяльність відіграє вирішальну роль у забезпеченні стабільного розвитку.

Можна стверджувати, що для ТОВ «Вигідна покупка» фінансова діяльність є важливим інструментом для реалізації стратегії підприємства. Підприємство повинна постійно залучати фінансові ресурси для відкриття нових магазинів, закупівлі обладнання, формування товарних запасів, оплати

праці персоналу та забезпечення логістичних процесів. Усе це потребує злагодженої системи управління грошовими потоками, планування витрат і доходів, а також постійного контролю за рівнем заборгованості та рентабельності.

Крім того, важливим є питання вибору джерел фінансування. Підприємство такого масштабу повинно поєднувати власні та позикові кошти, раціонально балансує між фінансовою незалежністю та можливістю залучати інвестиції для розширення. Саме тому ТОВ «Вигідна покупка» концентрується на тих напрямках фінансової діяльності, які дозволяють ефективно управляти структурою капіталу, оптимізувати фінансові витрати та мінімізувати ризики неплатоспроможності.

Враховуючи все вище сказане, можна зазначити, що фінансова діяльність ТОВ «Вигідна покупка» охоплює низку взаємопов'язаних напрямів, кожен з яких виконує важливу функцію у забезпеченні стабільності, прибутковості та сталого розвитку підприємства. До таких напрямів належать управління грошовими потоками, формування та використання капіталу, контроль за витратами, інвестиційна діяльність, фінансове планування та аналіз. Комплексне та збалансоване ведення фінансової діяльності дозволяє оперативно реагувати на зміни ринкової кон'юнктури, мінімізувати ризики та забезпечувати фінансову гнучкість компанії.

Для кращого розуміння структури фінансової діяльності компанії доцільно візуалізувати її основні напрями, що дозволить наочно уявити, як саме організовано фінансове управління на підприємстві, які ключові завдання вирішуються в межах кожного напрямку та які стратегічні пріоритети при цьому переслідуються. На рисунку нижче (рис. 2.2) зображено ключові напрями фінансової діяльності ТОВ «Вигідна покупка», які є об'єктом подальшого розгляду.

Рисунок 2.2 - Основні напрями фінансової діяльності ТОВ «Вигідна покупка»

Джерело: складено автором на основі [2, 28]

Якщо проаналізувати рисунок 2.2, то можна зробити висновок, що фінансова діяльність ТОВ «Вигідна покупка» умовно поділяється на три основні напрями: фінансове прогнозування та планування, поточне фінансове управління і аналіз та контроль фінансового стану підприємства. Кожен з них виконує важливу функцію в системі управління фінансами компанії а їх реалізація дозволяє підприємству ефективно досягати поставлених цілей та зберігати стабільність у своїй діяльності.

Перший напрям, фінансове прогнозування та планування є базовим, оскільки саме з планування починається будь-який рух фінансових ресурсів на підприємстві. У випадку ТОВ «Вигідна покупка», підприємство активно зростає, тому фінансове прогнозування допомагає заздалегідь розрахувати потребу в коштах, оцінити обсяги доходів і витрат, а також підготуватися до можливих змін у ринку.

Підприємство регулярно складає бюджети, у яких відображає заплановані обсяги виручки, витрат, інвестицій та інші фінансові показники. Окрему увагу приділяє прогнозуванню грошових потоків, що є дуже важливим для уникнення нестачі коштів на поточні витрати. Також підприємство планує структуру капіталу, визначаючи, скільки потрібно використовувати власних коштів, а скільки залучати ззовні. Це дає змогу правильно оцінити потребу у фінансуванні та заздалегідь визначити джерела, з яких його можна отримати.

Наступний напрям, це поточне фінансове управління. На цьому етапі відбувається безпосереднє управління фінансовими потоками та ресурсами компанії. Для ТОВ «Вигідна покупка» це щоденна робота, адже функціонування мережі торгових точок вимагає регулярних платежів, закупівель товару, виплати зарплат тощо.

Підприємство активно залучає кошти з різних джерел: банківські кредити, позики, та інше. При цьому постійно відбувається погашення зобов'язань та виплата процентів. Одним із ключових завдань у цьому напрямі є підтримка ліквідності та платоспроможності, що дозволяє компанії уникати фінансових труднощів та виконувати всі зобов'язання вчасно.

Також важливим є ефективне управління залишками коштів на рахунках, щоб уникнути як нестачі обігових коштів, так і нераціонального «замороження» грошей, які могли би приносити дохід.

Останній з напрямів, на які було умовно розподілена фінансова діяльність ТОВ «Вигідна покупка» це аналіз і контроль фінансового стану. Діяльність у цьому напрямі допомагає компанії оцінювати результати своєї фінансової діяльності та вчасно реагувати на проблеми. У ТОВ «Вигідна покупка» регулярно проводиться фінансовий аналіз, зокрема аналіз ліквідності, рентабельності, оборотності активів, фінансової стійкості тощо.

Це дає можливість контролювати виконання фінансових планів та швидко виявляти відхилення, які можуть негативно вплинути на діяльність компанії. Окрім цього, підприємство постійно аналізує структуру капіталу та оцінює фінансові ризики, які можуть виникнути, наприклад коливання попиту,

валютні ризики або зміни у вартості логістичних послуг. Результати такого контролю використовуються для коригування планів і прийняття нових управлінських рішень, що дозволяє зберігати стабільність фінансової системи навіть в умовах зовнішньої невизначеності.

Отже, як було зазначено вище, фінансова діяльність ТОВ «Вигідна покупка» охоплює широкий спектр напрямів, від стратегічного планування до контролю результатів і управління ризиками. Проте ефективність реалізації кожного з цих напрямів значною мірою залежить не лише від внутрішніх рішень менеджменту, але й від впливу різноманітних зовнішніх та внутрішніх чинників.

У реальних умовах діяльності підприємства фінансові процеси відбуваються під впливом великої кількості факторів, які можуть як сприяти розвитку компанії, так і створювати ризики та загрози її фінансовій стабільності. Саме тому для більш повного розуміння специфіки фінансової діяльності ТОВ «Вигідна покупка» доцільно проаналізувати, які саме фактори мають визначальний вплив на неї, і яким чином компанія адаптується до змін у зовнішньому та внутрішньому середовищі.

Фінансова діяльність підприємства, як показує практика, перебуває під постійним впливом різноманітних чинників як внутрішнього, так і зовнішнього характеру. Для ТОВ «Вигідна покупка», яке функціонує у сфері роздрібною торгівлі, ці фактори мають особливу вагу оскільки впливають як на рівень доходів так і на ефективність розподілу фінансових ресурсів. Урахування таких впливів є необхідним для формування обґрунтованої фінансової політики, оперативного прийняття рішень та забезпечення фінансової стійкості підприємства.

З метою більш детального аналізу фінансової діяльності ТОВ «Вигідна покупка» доцільно провести горизонтальний аналіз фінансових доходів і витрат, який дозволяє оцінити динаміку їх зміни за 2022-2024 роки. Такий аналіз дає змогу визначити темпи зростання основних показників, а також виявити тенденції та потенційні ризики у сфері фінансової діяльності

підприємства. Особливої уваги потребує оцінка результату фінансової діяльності як різниці між фінансовими доходами та витратами, що є ключовим показником ефективності функціонування підприємства на фінансовому ринку. Результати аналізу наведені у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3 - Горизонтальний аналіз фінансових доходів і витрат ТОВ «Вигідна покупка»

Показник	2022, тис. грн	2023, тис. грн	2024, тис. грн	Абсолютне відхилення (2024–2022)	Темп зростання, %
Фінансові доходи	47 550	469 446	447 319	399 769	840,73%
Фінансові витрати	28 759	426 609	549 325	520 566	1810,10%
Результат фінансової діяльності	18 791	42 837	-102 006	-120 797	-642,84%

Джерело: див. додаток А, Б, В

Проведений горизонтальний аналіз показав суттєве зростання як фінансових доходів так і фінансових витрат ТОВ «Вигідна покупка» у 2022-2024 роках. Зокрема, фінансові доходи зросли на 840,73%, що свідчить про активізацію діяльності підприємства у сфері фінансування. Проте фінансові витрати зросли ще стрімкіше на 1810,10%, що значно перевищує приріст доходів. Як наслідок, результат фінансової діяльності, який у 2022 році був позитивним, у 2024 році набув від'ємного значення -102 006 тис. грн, що може свідчити про неефективне управління фінансовими ресурсами або зростання боргового навантаження.

Для більш повної оцінки ефективності фінансової діяльності важливо не лише аналізувати абсолютні значення потрібно також визначити, яку частку ці показники займають у загальних фінансово-господарських результатах підприємства. Саме це дозволяє оцінити відносну роль фінансової діяльності у формуванні загального доходу, витрат і прибутку підприємства.

У таблиці 2.4 здійснено вертикальний аналіз фінансової діяльності ТОВ «Вигідна покупка» за 2022-2024 роки з метою оцінки її внеску у загальні фінансові результати підприємства.

Таблиця 2.4 - Вертикальний аналіз фінансових доходів і витрат ТОВ «Вигідна покупка»

Показник	2022, %	2023, %	2024, %
Частка фін. доходів у загальному доході	0,33%	1,70%	1,16%
Частка фін. витрат у загальних витратах	0,24%	1,83%	1,60%
Частка результату від фін. діяльн. у загальному прибутку	0,82%	1,01%	-2,50%

Джерело: див. додаток А, Б, В

Вертикальний аналіз дозволяє зробити висновок, що фінансова діяльність ТОВ «Вигідна покупка» має відносно незначний, але зростаючий вплив на загальні результати діяльності підприємства. Частка фінансових доходів у загальному доході у 2022 році становила лише 0,33 %, проте вже у 2023 році зросла до 1,70 %, а у 2024 році знизилась до 1,16 %, це може свідчити про зменшення ефективності фінансових інвестицій або зменшення обсягів фінансування. Аналогічна тенденція спостерігається і щодо фінансових витрат: їх частка у загальних витратах зросла з 0,24 % у 2022 році до 1,83 % у 2023 році, після чого дещо зменшилась до 1,60 % у 2024 році. Це, можливо, свідчить про зростання фінансового навантаження, зокрема за рахунок обслуговування боргових зобов'язань.

Найбільш показовим є результат фінансової діяльності у співвідношенні до загального прибутку. У 2024 році спостерігається негативне значення (-2,50 %), що вказує на те, що фінансова діяльність стала збитковою та почала зменшувати загальний фінансовий результат підприємства. Це сигналізує про необхідність перегляду фінансової політики, зокрема у сфері позикового капіталу та управління фінансовими інструментами.

Результати вертикального аналізу свідчать про те, що частка фінансових доходів у загальному обсязі доходів ТОВ «Вигідна покупка» протягом 2022-2024 років залишається незначною, хоча і демонструє зростання. Подібна ситуація спостерігається і у витратній частині, де частка фінансових витрат також є відносно низькою, але зростає.

Для більш глибокого розуміння ролі фінансової діяльності в загальній системі доходів підприємства зроблено структурний аналіз джерел доходу, що дозволяє візуалізувати питому вагу фінансових доходів у загальній структурі доходів підприємства за кожен рік досліджуваного періоду.

Був зроблений структурний аналіз джерел доходу ТОВ «Вигідна покупка» за 2022-2024 роки. Такий аналіз дозволяє візуально оцінити, які саме складові формують загальний обсяг доходів підприємства, а також визначити питому вагу фінансових доходів порівняно з іншими видами надходжень, візуально це зображено на рисунку 2.3.

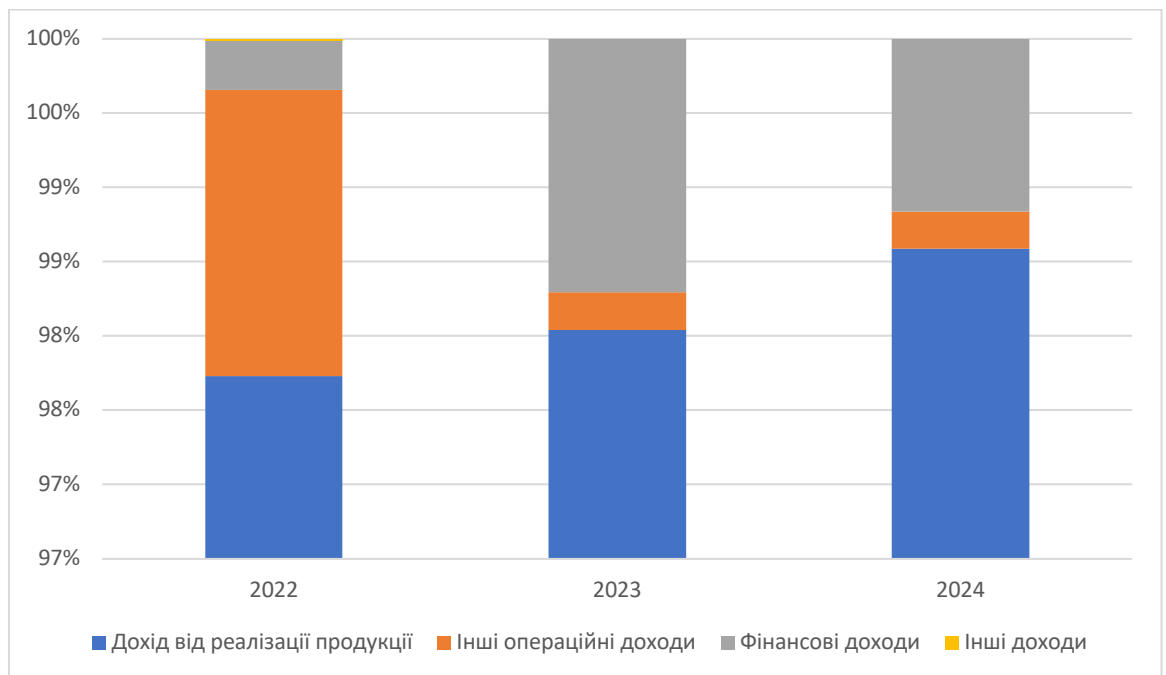

Рисунок 2.3 - Структурний аналіз джерел доходів ТОВ «Вигідна покупка»

Джерело: див. додаток А, Б, В

У процесі аналізу джерел доходів ТОВ «Вигідна покупка» за 2022-2024 роки спостерігається загальна позитивна тенденція до зростання. Найбільшу частку у структурі доходів традиційно становить дохід від реалізації продукції, який у 2022 році становив 13 978,2 тис. грн, а вже у 2023 році зріс більш ніж у 1,9 раза до 27 014,1 тис. грн. У 2024 році відбулося подальше зростання до 37 980,6 тис. грн, що свідчить про ефективну комерційну діяльність підприємства, збільшення обсягів продажів та розширення ринків збуту. Разом із тим, інші операційні доходи у 2023 році зменшилися з 275,4 тис. грн до 70,2 тис. грн, проте у 2024 році спостерігалось незначне зростання до 96,4 тис. грн. Їх питома вага залишається незначною, а коливання вказують на нестабільність або нерегулярність таких надходжень.

Особливої уваги заслуговують фінансові доходи, які безпосередньо відображають результативність фінансової діяльності підприємства. У 2022 році обсяг фінансових доходів становив 47,6 тис. грн, що є досить низьким показником. Проте вже у 2023 році підприємство продемонструвало різке зростання цього виду доходів до 469,4 тис. грн. Така динаміка може свідчити про зміну фінансової стратегії компанії ефективніше використання вільних коштів, розміщення їх на депозитах або участь в інших прибуткових фінансових операціях. У 2024 році фінансові доходи дещо знизилися до 447,3 тис. грн, що на 22,1 тис. грн менше, ніж у попередньому році. Попри незначне скорочення, фінансові доходи залишилися на високому рівні порівняно з 2022 роком. Це може свідчити як про вичерпання тимчасово вільних ресурсів, що були спрямовані в операційну діяльність, так і про зміни на фінансовому ринку, зокрема зменшення доходності фінансових інструментів.

Таким чином, загальна динаміка доходів підприємства є позитивною, з помітним зростанням основного джерела реалізації продукції. Водночас, особливу увагу заслуговує фінансова діяльність, яка у 2023 році продемонструвала стрімке зростання ефективності, однак у 2024 році відбулося незначне зниження фінансових доходів. Це вказує на потребу подальшого вдосконалення фінансової політики підприємства з метою

стабілізації та розвитку цього напрямку як додаткового джерела прибутку та фінансової стійкості.

Отже, проведений структурний аналіз джерел доходів підприємства дозволив оцінити основні напрями формування грошових надходжень, а також виявити динаміку зміни частки фінансових доходів у загальній сумі виручки. Проте для комплексної оцінки фінансової діяльності доцільно проаналізувати також формування та зміну джерел фінансування, які забезпечують стабільність функціонування підприємства в довгостроковій перспективі.

Наступним етапом аналізу є аналіз динаміки та структури пасивів підприємства зокрема, співвідношення власного та запозиченого капіталу, що дозволяє оцінити рівень фінансової незалежності та стійкості ТОВ «Вигідна покупка». Нижче, в таблиці 2.5 зображена динаміка основних елементів пасиву підприємства.

Таблиця 2.5 - Динаміка вартості елементів фінансових ресурсів

Показник	2022, тис. грн	2023, тис. грн	2024, тис. грн	Відхилення 2023/2022, %	Відхилення 2024/2023, %
Власний капітал	2 802 578	6 484 917	8 648 045	131,4%	33,36%
Позиковий капітал	1 346 494	5 103 573	7 005 259	279,0%	37,26%
Поточні зобов'язання	945 784	3 563 347	4 554 385	276,8%	27,81%
Довгострокові зобов'язання	400 710	1 540 226	2 450 874	284,4%	59,12%
Усього пасивів	4 149 072	11 588 490	15 653 304	179,3%	35,08%

Джерело: див. додаток А, Б, В

На основі динамічного аналізу основних елементів пасиву ТОВ «Вигідна покупка» за 2022–2024 роки спостерігається стабільне зростання як власного, так і позикового капіталу. Найбільш інтенсивно зростали довгострокові зобов'язання (у 2023 році на 284,4%, у 2024 ще на 59,1%), що свідчить про активне залучення довгострокового фінансування. Власний капітал збільшився на 131,4% у 2023 році та на 33,4% у 2024 році, що є позитивним сигналом щодо фінансової самостійності підприємства.

Загальний обсяг пасивів зріс майже в чотири рази за два роки, що вказує на активний розвиток і масштабування діяльності компанії.

Для поглибленої оцінки змін у структурі джерел формування капіталу підприємства доцільно провести структурний аналіз пасиву балансу ТОВ «Вигідна покупка». У таблиці 2.6 наведено частки основних елементів пасиву у загальній валюті балансу за 2022-2024 роки.

Таблиця 2.6 - Структура основних елементів пасиву ТОВ «Вигідна покупка»

Показник	2022, %	2023, %	2024, %
Власний капітал	67,55%	55,96%	55,25%
Позиковий капітал	32,45%	44,04%	44,75%
Поточні зобов'язання	22,80%	30,75%	29,10%
Довгострокові зобов'язання	9,66%	13,29%	15,66%
Усього пасивів	100	100	100

Джерело: див. додаток А, Б, В

Як свідчать дані таблиці, у структурі пасивів підприємства переважає власний капітал, проте його частка зменшилася з 67,55% у 2022 році до 55,25% у 2024 році. Натомість спостерігається зростання питомої ваги позикового капіталу, зокрема довгострокових зобов'язань, що може свідчити про активніше залучення зовнішніх фінансових ресурсів для забезпечення розвитку. Така динаміка потребує подальшого контролю за рівнем фінансової стійкості підприємства та ефективністю використання запозичених коштів.

Таким чином, проаналізована структура пасивів ТОВ «Вигідна покупка» демонструє тенденцію до зростання частки залученого капіталу, що свідчить про активну фінансову політику підприємства. Однак ефективність управління як власними, так і позиковими ресурсами залежить не лише від зовнішніх умов, а й від внутрішніх чинників, які безпосередньо формують специфіку фінансової діяльності компанії.

До внутрішніх факторів, які визначають специфіку фінансової діяльності компанії, насамперед належить фінансова стратегія, яка задає вектор розвитку підприємства у довгостроковій перспективі. Вона охоплює формування цілей щодо доходів, витрат, інвестиційної активності та джерел фінансування. Крім того, важливу роль відіграє організація системи управління фінансами. Наявність досвідчених спеціалістів, чітко визначених регламентів і сучасних інструментів фінансового контролю забезпечує своєчасність прийняття рішень і ефективне використання коштів.

Вагомим фактором також виступає рівень платоспроможності та ліквідності підприємства. Достатній обсяг обігових коштів дозволяє уникати затримок у розрахунках із контрагентами та забезпечувати стабільність операційної діяльності. Важливим є також підхід компанії до ціноутворення та закупівель він впливає як на рівень доходів, так і на потребу у фінансуванні. Ще одним внутрішнім фактором є структура активів та капіталу: надмірне використання позикових коштів або неефективне управління основними засобами може призвести до зростання ризиків. У випадку ТОВ «Вигідна покупка», яке спеціалізується на швидкому товарообігу, особливо актуальним є контроль за обігом товарних запасів, адже саме швидкість реалізації продукції забезпечує постійні грошові надходження.

Поряд із внутрішніми впливами, значну роль у формуванні фінансової діяльності відіграють і зовнішні чинники. Насамперед, це загальний економічний стан у країні рівень інфляції, стабільність національної валюти, зміни у споживчому попиті. Умови податкового та правового регулювання також мають вирішальне значення, будь-які законодавчі зміни можуть безпосередньо вплинути на фінансове планування та фактичні витрати підприємства.

Не менш важливим є конкурентне середовище. В умовах активної конкуренції компанія змушена оптимізувати фінансові витрати, удосконалювати бізнес-процеси та інвестувати у маркетинг, що формує відповідний тиск на бюджет. Додатковий вплив мають банківська система та

доступ до кредитних ресурсів розмір відсоткових ставок, умови отримання фінансування, наявність банківських продуктів для бізнесу можуть або сприяти зростанню компанії або навпаки ускладнювати залучення зовнішніх ресурсів.

Зовнішні ризики також включають зміну споживчих уподобань, соціально-демографічні зрушення та проблеми в логістичних ланцюгах. Наприклад, перебої у постачанні товару, зростання вартості транспортування, початок війни, все це призводить до фінансових витрат, які складно було передбачити заздалегідь.

Таким чином, фінансова діяльність ТОВ «Вигідна покупка» залежить від широкого спектру внутрішніх і зовнішніх факторів. Для досягнення стабільності та динамічного розвитку важливо постійно моніторити а аналізувати ці чинники, усвідомлювати їхній вплив і своєчасно коригувати фінансову стратегію відповідно до змін у середовищі функціонування підприємства.

2.3 Аналіз результатів фінансової діяльності підприємства та визначення її впливу на чистий прибуток ТОВ «Вигідна покупка»

Фінансова діяльність є важливою частиною функціонування будь-якого великого підприємства, оскільки саме вона забезпечує необхідні умови для залучення, розміщення та ефективного використання фінансових ресурсів. Від зваженості та результативності рішень у цій сфері залежить можливість підприємства забезпечити безперервність своєї діяльності, підтримувати належний рівень ліквідності, фінансової стійкості, а також досягати поставлених цілей щодо прибутковості.

Для підприємства ТОВ «Вигідна покупка», що функціонує у сфері роздрібної торгівлі та розвиває мережу магазинів формату «one dollar store»,

питання фінансової ефективності має особливе значення. Активний розвиток торгової мережі, відкриття нових торгових точок, модернізація логістичних процесів, утримання конкурентних позицій усе це потребує значних фінансових ресурсів і чіткого управління ними. У таких умовах правильне планування, залучення зовнішнього фінансування, обслуговування фінансових зобов'язань, оптимізація структури капіталу та контроль за грошовими потоками стають критично важливими для стабільного розвитку підприємства.

Основна мета даного підрозділу полягає у здійсненні аналізу фінансової діяльності ТОВ «Вигідна покупка» з подальшим визначенням ступеня її впливу на величину чистого прибутку підприємства у досліджуваному періоді. Такий підхід дозволяє простежити, наскільки ефективними були фінансові рішення, зокрема щодо залучення кредитних ресурсів, управління фінансовими витратами, обслуговування боргових зобов'язань, розміщення вільних коштів, а також наскільки результативно ці дії позначилися на підсумковому фінансовому результаті.

У процесі аналізу фінансової діяльності підприємства важливе значення має оцінка його платоспроможності здатності своєчасно та в повному обсязі розраховуватись за власними зобов'язаннями. Одним із ключових інструментів такої оцінки виступає аналіз показників ліквідності, які дозволяють визначити, наскільки ефективно підприємство може покривати поточні борги за рахунок власних оборотних активів.

Для оцінки ліквідності ТОВ «Вигідна покупка» розрахуємо такі показники:

- коефіцієнт загальної ліквідності (Current Ratio);
- коефіцієнт швидкої ліквідності (Quick Ratio).

В рамках аналізу фінансової діяльності ТОВ «Вигідна покупка» було розраховано основні показники ліквідності підприємства: коефіцієнт загальної ліквідності (Current Ratio) та коефіцієнт швидкої ліквідності (Quick Ratio) за період 2022-2024 роки. Отримані значення наведено в таблиці 2.6.

Таблиця 2.6 - Показники ліквідності ТОВ «Вигідна покупка»

Рік	2022	2023	2024
Оборотні активи, тис. грн	4 002 716	8 196 857	9 343 500
Поточні зобов'язання, тис. грн	945 784	3 563 347	4 554 385
Запаси, тис. грн	1 494 581	2 584 470	3 971 368
Коефіцієнт загальної ліквідності, Current Ratio	4,23	2,30	2,05
Коефіцієнт швидкої ліквідності Quick Ratio	2,65	1,58	1,18

Джерело: див. додаток А, Б, В

У таблиці наведено основні показники ліквідності та структуру оборотних активів ТОВ «Вигідна покупка» за період 2022-2024 років. Значення коефіцієнта поточної ліквідності (Current Ratio) у 2022 році становило 4,23 що свідчить про значний запас ліквідності і достатність оборотних активів для покриття поточних зобов'язань. У 2023 році цей показник знизився до 2,30, а у 2024 році до 2,05, що відображає тенденцію до зменшення запасу ліквідності. Водночас, значення коефіцієнта залишалось вище нормативного рівня (1,5–2,0), що свідчить про задовільну платоспроможність підприємства.

Коефіцієнт швидкої ліквідності (Quick Ratio), який виключає запаси і відображає здатність підприємства покривати поточні зобов'язання найбільш ліквідними активами, також демонструє зниження з 2,65 у 2022 році до 1,58 у 2023 році та 1,18 у 2024 році. Це свідчить про збільшення частки запасів у структурі оборотних активів, що може негативно впливати на швидкість покриття поточних зобов'язань.

Обсяг поточних зобов'язань підприємства значно зріс у досліджуваній період з 945 784 тис. грн у 2022 році до 4 554 385 тис. грн у 2024 році. Такий стрімкий приріст поточних зобов'язань вказує на зростання короткострокових фінансових зобов'язань, що може підвищувати фінансовий ризик підприємства. Водночас це потребує ефективного управління ліквідністю для своєчасного виконання зобов'язань.

Загальний обсяг запасів за досліджуваній період значно зріс з 1 494 581 тис. грн у 2022 році до 3 971 368 тис. грн у 2024 році. Зростання запасів може

бути пов'язане з необхідністю забезпечення виробничого або торговельного процесу, проте водночас підвищує ризик затримки оборотних коштів у менш ліквідних активах.

Таким чином, незважаючи на загальне зниження коефіцієнтів ліквідності, підприємство зберігає достатній рівень платоспроможності. Однак тенденція до значного збільшення поточних зобов'язань і запасів свідчить про необхідність контролю цих показників та оптимізації використання оборотних активів для забезпечення фінансової стійкості і зниження ризиків, пов'язаних із ліквідністю.

Фінансова стабільність підприємства є ключовим фактором його довгострокового розвитку та конкурентоспроможності. З метою оцінки рівня фінансової незалежності, залежності від зовнішніх джерел фінансування, а також здатності підприємства самостійно забезпечувати свою операційну діяльність, мною було розраховано такі показники: коефіцієнт автономії (фінансової незалежності), коефіцієнт фінансового левериджу та коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами.

Розраховані показники наведені в таблиці 2.7 в динаміці за період з 2022-2024 рік, проаналізуємо ці значення.

Таблиця 2.8 - Динаміка основних показників фінансової стійкості ТОВ «Вигідна покупка»

Рік	2022	2023	2024
Всього активів, тис грн	4 149 072	11 588 490	15 653 304
Власний капітал, тис грн	2 802 578	6 484 917	8 648 045
Позиковий капітал, тис грн	1 346 494	5 103 573	7 005 259
Необоротні активи, тис грн	4 002 716	8 196 857	9 343 500
Оборотні активи, тис грн	400 710	1 540 226	2 450 874
Коефіцієнт автономії	0,68	0,56	0,55
Коефіцієнт фінансового левериджу	1,48	1,79	1,81
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	0,80	0,98	1,19

Джерело: див. додаток А, Б, В

Під час проведення аналізу фінансового стану ТОВ «Вигідна покупка» особливу увагу було приділено ключовим фінансовим коефіцієнтам, які

відображають структуру капіталу та ефективність використання фінансових ресурсів підприємства. Коефіцієнт автономії, що характеризує частку власного капіталу у загальних активах, демонструє зниження з 0,68 у 2022 році до 0,55 у 2024 році. Це свідчить про поступове зростання залежності компанії від зовнішніх джерел фінансування, що потенційно підвищує фінансові ризики та вимагає уважного управління залученими ресурсами.

Паралельно з цим коефіцієнт фінансового левериджу, який показує співвідношення між загальними активами та власним капіталом, зріс з 1,48 до 1,81 за досліджуваний період. Збільшення цього показника підтверджує тенденцію активного залучення позикових коштів, що підвищує фінансове навантаження на підприємство. Така ситуація вимагає збалансованого підходу для уникнення надмірної заборгованості, яка може негативно вплинути на платоспроможність.

Водночас позитивним є динаміка коефіцієнта забезпеченості власними оборотними засобами, який збільшився з 0,80 у 2022 році до 1,19 у 2024 році. Значення вище одиниці свідчить про здатність підприємства покривати власними коштами свої поточні активи, що підвищує його ліквідність і загальну фінансову стійкість. Це важливий фактор для підтримки операційної діяльності та своєчасного виконання зобов'язань.

Отже, проведений аналіз коефіцієнтів свідчить про те, що, незважаючи на зростаючу залежність від позикових коштів та збільшення фінансового левериджу, ТОВ «Вигідна покупка» зберігає достатній рівень власних оборотних засобів, що забезпечує його ліквідність і оперативну платоспроможність. Проте підвищена роль позикового капіталу в структурі фінансування потребує уважного моніторингу та ефективного управління для зменшення фінансових ризиків і забезпечення довгострокової стабільності підприємства.

Ще одним важливим кроком до аналізу фінансової діяльності ТОВ «Вигідна покупка» доцільно проаналізувати групу показників, які безпосередньо характеризують фінансову прибутковість та фінансову

ефективність підприємства. Для наочності та подальшого аналізу перейдемо до таблиці 2.8, яка містить розраховане значення ключових показників в динаміці за період з 2021 по 2024 рік.

Таблиця 2.9 - Фінансові результати та рентабельність ТОВ «Вигідна покупка»

Показник	2022	2023	2024
Чистий прибуток, тис грн	2 288 062	4 238 624	4 085 060
Фінансові доходи	47 550	469 446	447 319
Фінансові витрати	28 759	426 609	549 325
Результат від фінансової діяльності, тис грн	18 791	42 837	-102 006
Всього активів, тис грн	4 149 072	11 588 490	15 653 304
Власний капітал, тис грн	2 802 578	6 484 917	8 648 045
Рентабельність власного капіталу (ROE)	81,64%	65,36%	47,24%
Рентабельність активів (ROA)	55,15%	36,58%	26,10%

Джерело: див. додаток А, Б, В

Оцінка показників рентабельності та фінансової діяльності підприємства за 2022-2024 роки дозволяє виявити тенденції ефективності використання капіталу та загальної активності компанії в межах трирічного періоду.

Протягом аналізованого періоду підприємство демонструвало значні обсяги чистого прибутку, що свідчить про прибутковість основної діяльності. У 2022 році чистий прибуток становив 2 288 062 тис. грн, у 2023 році він зріс майже вдвічі до 4 238 624 тис. грн, що є позитивною динамікою. Однак у 2024 році спостерігається незначне зниження прибутку до 4 085 060 тис. грн, що може вказувати на певні ускладнення в операційній чи фінансовій діяльності підприємства або зростання витрат.

Щодо результату від фінансової діяльності, то він був позитивним у 2022 та 2023 роках 18 791 тис. грн і 42 837 тис. грн відповідно, однак у 2024 році компанія зазнала збитків у цій сфері, що відобразилося у від'ємному значенні показника (-102 006 тис. грн). Це свідчить про зростання фінансових витрат, які у 2024 році перевищили доходи від фінансових операцій. Така ситуація може бути результатом залучення дорогого позикового капіталу або

несприятливих змін на фінансовому ринку. Наочне зображення результату від фінансової діяльності в динаміці представлено на рисунку 2.4.

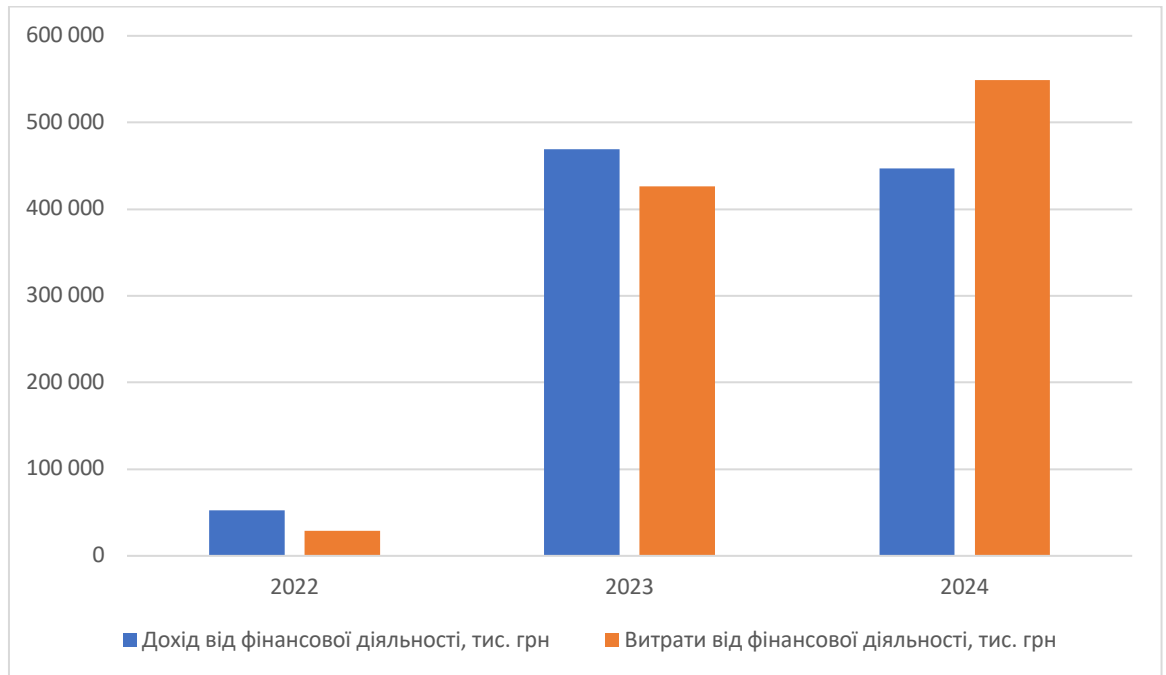

Рисунок 2.4 - Динаміка результатів фінансової діяльності

Джерело: див. додаток А, Б, В

Показники рентабельності капіталу (табл. 2.9) демонструють загальну тенденцію до зниження. Так, рентабельність власного капіталу (ROE) зменшилась із 81,64% у 2022 році до 65,36% у 2023 році, а в 2024 році досягла 47,24%. Така динаміка свідчить про зниження ефективності використання власного капіталу для формування прибутку, хоча абсолютні обсяги прибутку залишаються високими. Подібна тенденція спостерігається і для рентабельності активів (ROA), яка зменшилась із 55,15% у 2022 році до 26,10% у 2024 році. Це вказує на зменшення ефективності використання всього ресурсного потенціалу підприємства.

Для глибокої інтерпретації показника рентабельності власного капіталу (ROE) застосуємо модель Дюпона, яка дозволяє деталізувати фактори впливу на цей показник. Результати розрахунку наведено у таблиці 2.10.

Таблиця 2.10 - Розрахунок ROE за моделлю Дюпона для ТОВ «Вигідна покупка» за 2022-2024 роки

Показник	2022	2023	2024
Рентабельність продажів	0,16	0,15	0,10
Оборотність активів	3,36	2,33	2,42
Фінансовий леверидж	1,48	1,78	1,81
Рентабельність власного капіталу (ROE)	81,64%	65,36%	47,24%

Джерело: див. додаток А, Б, В

Аналіз рентабельності власного капіталу за моделлю Дюпона дає змогу детально оцінити вплив окремих факторів на зміну цього показника протягом 2022–2024 років. Як свідчать розрахунки, загальне зниження ROE з 81,64% у 2022 році до 47,24% у 2024 році зумовлено передусім зменшенням рентабельності продажів з 0,16 до 0,10. Це означає, що підприємство отримує менше чистого прибутку з кожної гривні виручки, попри зростання абсолютного обсягу прибутку. Водночас оборотність активів у 2024 році навіть покращилась порівняно з 2023 роком, що свідчить про ефективніше використання ресурсів. Показник фінансового левериджу поступово зростає, що вказує на активніше залучення позикових коштів.

Таким чином, основною причиною зниження рентабельності власного капіталу є саме падіння прибутковості операційної діяльності. Це підкреслює необхідність посилення контролю за витратами та підвищення цінової ефективності реалізованої продукції.

Проведений вище аналіз рентабельності власного капіталу за допомогою моделі Дюпона дозволив деталізувати вплив окремих фінансових показників на ефективність використання капіталу підприємства. Проте для комплексної оцінки результативності фінансової діяльності недостатньо лише розглядати кінцеву дохідність власного капіталу. Не менш важливим є розуміння того, якою є вартість самого капіталу залученого для фінансування діяльності підприємства, тобто наскільки ефективно підприємство використовує як власні так і позикові ресурси.

З цією метою доцільно звернутись до розрахунку середньозваженої вартості капіталу (WACC). Цей показник враховує частку кожного джерела фінансування (власного та позикового капіталу) у загальній структурі капіталу підприємства а також вартість обслуговування цих ресурсів. У цьому контексті розрахунок WACC для ТОВ «Вигідна покупка» за 2024 рік дозволить оцінити, наскільки виправданою є поточна структура капіталу підприємства та чи забезпечує вона оптимальний баланс між ризиком і прибутковістю.

Таблиця 2.11 - Розрахунок середньозваженої вартості капіталу (WACC) ТОВ «Вигідна покупка» у 2022-2024 роках

Показник	2022	2023	2024
Власний капітал (E)	2 802 578	6 484 917	8 648 045
Позиковий капітал (D)	1 346 494	5 103 573	7 005 259
Вартість власного капіталу (Re)	0,81	0,65	0,47
Вартість позикового капіталу (Rd)	0,021	0,084	0,078
Середньозважена вартість капіталу (WACC)	0,552	0,394	0,288

Джерело: див. додаток А, Б, В

Аналіз середньозваженої вартості капіталу за 2022-2024 роки дозволяє оцінити зміни у вартості фінансування підприємства та ефективність використання його капіталу.

У 2022 році WACC становив 55,2%, що було зумовлено високим рівнем вартості власного капіталу ($Re = 81\%$) при домінуванні власних коштів у структурі фінансування ($E > D$). Така висока вартість пояснюється значною рентабельністю власного капіталу, яка у 2022 році сягала 81,64% (див. табл. 2.10), що відповідно збільшувало очікувану дохідність інвесторів.

У 2023 році WACC знизився до 39,4%. Це стало результатом не лише зменшення вартості власного капіталу ($Re = 65\%$), а й зростання частки позикових коштів у загальній структурі фінансування, що сприяло здешевленню капіталу загалом. Варто зазначити, що вартість боргового капіталу (Rd) у 2023 році суттєво зросла (до 8,4%), однак вона все ще залишалася нижчою за вартість власного капіталу.

У 2024 році середньозважена вартість капіталу продовжила знижуватись і становила вже 28,8%. Це зниження відбулося на тлі подальшого зменшення рентабельності власного капіталу ($Re = 47\%$) і незначного зменшення вартості позикових ресурсів ($Rd = 7,8\%$).

Таким чином, динаміка показника WACC свідчить про поступове здешевлення вартості фінансування підприємства, що є позитивним фактором для загальної фінансової стабільності. Разом із тим, зниження Re як частини WACC свідчить про зменшення прибутковості використання власного капіталу.

Отже, попри високі обсяги прибутку, зниження ключових показників рентабельності та негативний результат від фінансової діяльності у 2024 році потребують детальнішого аналізу причин та перегляду фінансової стратегії. Особливу увагу слід приділити управлінню позиковим капіталом і фінансовими витратами, які, ймовірно, стали основним чинником негативного впливу на загальну фінансову ефективність.

Загальний аналіз фінансових коефіцієнтів ліквідності, структури капіталу та рентабельності підприємства за 2022–2024 роки дозволяє сформулювати узагальнений висновок щодо фінансового стану ТОВ «Вигідна покупка» у динаміці.

Показники ліквідності, зокрема коефіцієнт поточної ліквідності (Current Ratio) та коефіцієнт швидкої ліквідності (Quick Ratio), протягом трьох років мали тенденцію до зниження. Це свідчить про певне погіршення здатності підприємства своєчасно погашати короткострокові зобов'язання. Якщо у 2022 році рівень поточної ліквідності перевищував нормативне значення й становив 4,23, то у 2024 році він знизився до 2,05. Аналогічну динаміку демонструє і швидка ліквідність, яка знизилась з 2,65 до 1,18. Водночас зростання обсягу поточних зобов'язань свідчить про активне використання короткострокового фінансування, що потребує більш ретельного контролю з боку менеджменту.

Структурний аналіз пасиву підприємства показав, що частка власного капіталу у загальній структурі капіталу зменшилася з 67,55% у 2022 році до

55,25% у 2024 році, водночас частка позикового капіталу зросла з 32,45% до 44,75%. Це призвело до зниження коефіцієнта автономії з 0,68 до 0,55, що вказує на послаблення фінансової незалежності підприємства. Водночас коефіцієнт фінансового левериджу зростав, що свідчить про посилення залежності від зовнішніх джерел фінансування. Однак варто відзначити позитивну динаміку коефіцієнта забезпеченості власними оборотними засобами з 0,80 у 2022 році до 1,19 у 2024 році, що свідчить про поліпшення внутрішнього потенціалу підприємства до фінансування поточної діяльності.

Показники рентабельності підтверджують загальну тенденцію до зниження ефективності використання капіталу. Рентабельність власного капіталу (ROE) зменшилася з 81,64% до 47,24%, а рентабельність активів (ROA) з 55,15% до 26,10%. Незважаючи на позитивну динаміку чистого прибутку у 2023 році, у 2024 році спостерігалось незначне його скорочення на фоні збиткового результату від фінансової діяльності. Це свідчить про необхідність оптимізації структури фінансування та підвищення ефективності управління витратами.

Узагальнюючи, можна зробити висновок, що підприємство зберігає високий рівень прибутковості, однак має тенденцію до зниження фінансової стійкості. Подальше зростання залежності від позикових коштів, зниження ліквідності та рентабельності потребує активізації роботи щодо оптимізації структури капіталу, підвищення ефективності фінансового управління та забезпечення стабільності фінансових результатів у довгостроковій перспективі.

2.4 Пропозиції щодо вдосконалення фінансової діяльності ТОВ «Вигідна покупка»

Аналіз фінансових показників ТОВ «Вигідна покупка» за 2022-2024 роки показав, що підприємство демонструє загальне зростання обсягів діяльності. Це видно з того, що зросла сума активів, збільшився власний капітал, а також спостерігається позитивна динаміка чистого прибутку, хоча у 2024 році він трохи зменшився в порівнянні з попереднім роком. Незважаючи на високі обсяги операційного прибутку, підприємство стикається з проблемами у сфері фінансової діяльності, зокрема з неефективною структурою зобов'язань, збитком від фінансової діяльності за останній рік та падінням рентабельності. З урахуванням виявлених недоліків у фінансовій діяльності ТОВ «Вигідна покупка» та на основі проведеного аналізу, було розроблено низку конкретних напрямів для її удосконалення.

У цьому підрозділі представлено пропозиції, спрямовані на підвищення ефективності управління фінансами підприємства, зниження фінансових ризиків, оптимізацію витрат, а також покращення показників ліквідності, рентабельності та фінансової стійкості. Реалізація запропонованих заходів дозволить забезпечити стабільне функціонування підприємства та створити передумови для його подальшого розвитку в умовах конкурентного середовища.

Підприємство активно залучає як власні, так і позикові кошти для активного масштабування бізнесу. За цей час власний капітал збільшився з 2 802 578 тис. грн. у 2022 році до 8 648 045 тис. грн. у 2024 році, що свідчить про зміцнення фінансової бази компанії. Водночас позиковий капітал також зріс майже в 9 разів з 1 346 494 тис. грн. у 2022 році до 7 005 259 тис. грн. у 2024 році, хоча, як вже було зазначено в попередньому розділі, коефіцієнт фінансового левериджу демонструє позитивну динаміку з 1,48 у 2022 році до 1,81 у 2024 році, що свідчить про збільшення залежності від зовнішніх джерел фінансування. Така значна заборгованість зумовлює зростання фінансових витрат на обслуговування боргів, що вже негативно позначилось на результатах фінансової діяльності: у 2024 році ТОВ «Вигідна покупка»

отримало збиток від фінансової діяльності у розмірі 102 тис. грн, тоді як у попередні роки цей показник був позитивним.

Зниження коефіцієнту фінансового левериджу свідчить про те, що підприємство поступово збільшує свою залежність від зовнішніх джерел фінансування та втрачає свою фінансову автономію. Така динаміка є негативною ознакою, адже збільшується частка зобов'язань у структурі капіталу. Це підтверджує абсолютний обсяг позикового капіталу, який має тенденцію до зростання, у 2024 році він становив понад 7 млрд грн, що створює додаткові фінансові ризики та може бути причиною від'ємного фінансового результату за 2024 рік, тому що підприємству потрібно забезпечити своєчасне обслуговування боргових зобов'язань, включаючи виплату відсотків і основної суми боргу, що вимагає наявності стабільних грошових потоків.

Слід зазначити, що обсяг позикового капіталу ТОВ «Вигідна покупка» протягом аналізованого періоду суттєво зростає, що супроводжувалося поступовим зниженням рівнів ліквідності. Зокрема, коефіцієнт поточної ліквідності (Current Ratio) зменшився з 4,23 у 2022 році до 2,05 у 2024 році, а коефіцієнт швидкої ліквідності (Quick Ratio) з 2,65 до 1,18 відповідно. Така динаміка свідчить про зниження фінансового запасу міцності підприємства в частині своєчасного покриття короткострокових зобов'язань.

У 2022 році надмірно високі значення ліквідності вказували на наявність «зайвої ліквідності», тобто надлишку оборотних активів, які не були ефективно задіяні в операційній діяльності. У 2023–2024 роках показники ліквідності наблизилися до нормативних значень, що формально можна розглядати як ознаку раціоналізації фінансового менеджменту. Проте на практиці ситуація виявляється складнішою. Підприємство, маючи достатні ресурси для покриття зобов'язань, продовжувало активно нарощувати боргове навантаження: обсяг позикового капіталу зріс більш ніж у п'ять разів за два роки з 1,4 млрд. грн у 2022 році до 7 млрд. грн у 2024 році. Така фінансова

політика може свідчити про неоптимальне використання внутрішніх джерел фінансування.

Надмірна орієнтація на зовнішнє фінансування в умовах наявних ліквідних ресурсів створює додаткові ризики для фінансової стійкості підприємства. Зростають витрати на обслуговування боргу, що, своєю чергою, чинить тиск на прибутковість та знижує рентабельність діяльності. Це підтверджується динамікою відповідних показників: рентабельність власного капіталу (ROE) знизилася з 81,64% у 2022 році до 47,24% у 2024 році, а рентабельність активів (ROA) з 55,15% до 26,10%. Таким чином, фінансова стратегія підприємства потребує перегляду з метою досягнення більш збалансованого співвідношення між залученням позикових коштів та ефективністю використання внутрішніх ресурсів.

Отже, хоча рівень ліквідності у 2024 році все ще перебуває в межах нормативних значень, поєднання його поступового зниження із зростанням боргового навантаження вказує на потребу в глибшій оптимізації структури капіталу, підвищенні ефективності управління грошовими потоками та зменшенні залежності від зовнішнього фінансування. Навіть за умов формальної ліквідності, фінансова структура підприємства може залишатися неефективною у випадку, коли залучений капітал є надто дорогим і не забезпечує належної віддачі в межах господарської діяльності.

У процесі аналізу фінансових результатів ТОВ «Вигідна покупка» було виявлено стійку негативну тенденцію до зниження показників рентабельності, що є суттєвим сигналом для оцінки ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства. Зокрема, рентабельність власного капіталу (ROE) зменшилася з 81,64% у 2022 році до 47,24% у 2024 році, а рентабельність активів (ROA) з 55,15% до 26,10% відповідно. Таке зниження свідчить про послаблення здатності підприємства генерувати прибуток як з власного капіталу, так і з усього наявного майнового комплексу.

Однією з ключових причин такої динаміки є випереджаюче зростання обсягу активів і власного капіталу порівняно з темпами приросту чистого

прибутку. Так, загальна сума активів зроста майже в чотири рази з 4,1 млрд грн у 2022 році до 15,6 млрд грн у 2024 році. Водночас чистий прибуток, після значного зростання у 2023 році (до 4,2 млрд грн), у 2024 році дещо зменшився до 4,08 млрд грн. Таким чином, зниження рентабельності є результатом розширення активної частини балансу без відповідного приросту фінансового результату, що вказує на потенційну неефективність інвестицій або уповільнення операційної діяльності.

Крім того, зростання фінансових витрат у 2024 році до 549,3 млн грн (у порівнянні з 426,6 млн грн у 2023 році та лише 28,8 млн грн у 2022 році) свідчить про суттєве навантаження на прибуток унаслідок обслуговування зовнішнього боргу. Це може бути пов'язано як із залученням дорогих кредитів, так і з недостатньою прибутковістю проєктів, фінансованих за рахунок позикових коштів. Збитковість фінансової діяльності у 2024 році (від'ємне сальдо у -102 млн грн) є додатковим чинником, що вплинув на загальне зниження рентабельності.

Важливим аспектом є також можливе зниження ефективності використання оборотних активів. Надмірні залишки грошових коштів, запасів або дебіторської заборгованості, які не приносять доходу, знижують загальний рівень рентабельності активів. Це підтверджується тенденцією до зменшення коефіцієнтів ліквідності, які, хоча й залишаються в межах нормативу, демонструють ослаблення оборотності.

Зниження ROE також може бути наслідком зменшення фінансового важеля тобто частки позикового капіталу у фінансуванні активів. Хоча загальна сума позикових зобов'язань зростала, коефіцієнт автономії у 2024 році все ще становив 0,55, що означає, що більша частина активів фінансується за рахунок власного капіталу. Це, в умовах зниження чистого прибутку, призводить до менш ефективного використання власних інвестицій.

Таким чином, виявлене зниження показників рентабельності є багатофакторним і свідчить про необхідність перегляду підходів до управління активами, оптимізації витрат на обслуговування боргу, підвищення

прибутковості фінансових операцій та раціонального використання як власного, так і залученого капіталу. Без здійснення відповідних коригувальних заходів у фінансовій політиці підприємства існує ризик подальшого зниження ефективності фінансової діяльності підприємства.

З огляду на виявлені фінансові особливості, можна стверджувати, що ТОВ «Вигідна покупка» має резерви для удосконалення структури капіталу та підвищення ефективності використання ліквідних активів. За таких умов доцільним є формування та реалізація комплексу заходів, спрямованих на оптимізацію управління ліквідністю та посилення фінансової стійкості підприємства:

- проведення ревізії складу та структури оборотних активів
- впровадження політики активного використання тимчасово вільних коштів
- зменшення залежності від позикових коштів за рахунок внутрішніх ресурсів
- формування нормативу ліквідності та бюджетування грошових потоків
- оптимізація запасів та обороту дебіторської заборгованості
- оптимізація фінансових витрат та реструктуризація боргових зобов'язань
- запровадження системи бюджетування та контролю ефективності
- перегляд структури капіталу

Розглянемо всі ці напрями більш детально. Першим кроком до підвищення ефективності управління ліквідністю є детальний аналіз структури оборотних активів. На основі цих даних доцільно визначити, яка частина оборотних активів є надлишковою або низькоефективною. Це дозволить вивільнити частину коштів для реального інвестування або погашення дорогих кредитів. Зокрема, слід оцінити: частку грошових коштів, що не використовуються в операційній діяльності; питому вагу запасів у

загальній структурі ліквідних; середній період обертання дебіторської заборгованості.

Наступним етапом буде впровадження політики активного використання тимчасово вільних коштів. З метою недопущення простоювання грошових ресурсів, підприємству варто розробити внутрішню політику щодо короткострокового розміщення вільної ліквідності. Ці дії дозволять трансформувати «непрацюючі» ліквідні активи у джерело стабільного фінансового доходу, що частково компенсує або перевищить витрати на обслуговування залучених кредитів. Це можуть бути: банківські депозити з фіксованою доходністю (короткострокові 13 місяці); придбання високоліквідних облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП); вкладення в короткострокові цінні папери з мінімальним ризиком, зокрема корпоративні облігації надійних емітентів.

Ще одним напрямом покращення є зменшення залежності від позикових коштів за рахунок внутрішніх ресурсів. Наявність ліквідних активів, які не використовуються ефективно, при одночасному залученні кредитів, формує негативну фінансову дельту: підприємство сплачує відсотки за користування позиками, тоді як вільні кошти залишаються без прибутку. Слід вирішити цю проблему, оскільки це зменшить навантаження на фінансові витрати і підвищить загальний фінансовий результат. У цьому контексті доцільно провести: порівняльний аналіз ефективності використання власних і позикових коштів; ідентифікацію «дорогих» кредитів, які можуть бути достроково погашені; перехід до самофінансування операційних потреб, шляхом цільового використання вільної ліквідності для покриття короткострокових зобов'язань.

Наступним кроком є формування нормативу ліквідності та бюджетування грошових потоків. Для того щоб забезпечити достатній, але не надлишковий рівень ліквідності, підприємству необхідно встановити норматив резерву грошових коштів, який базується на середньоденних витратах підприємства. Надлишок коштів, що перевищує цей норматив,

повинен автоматично направлятись на короткострокові інвестиційні інструменти. Крім того, слід запровадити систему бюджетування грошових потоків, яка дає змогу: прогнозувати періоди надлишку та нестачі грошових ресурсів; планувати покриття фінансових потреб без залучення додаткових кредитів; оптимізувати розрахунки з постачальниками, уникнувши касових розривів.

Останній запропонований захід задля удосконалення управління ліквідністю як засіб підвищення ефективності фінансової діяльності є оптимізація запасів та обороту дебіторської заборгованості. Це дозволить підвищити оборотність активів, зменшити капітал, «заморожений» у запасах і боргах, і підвищити реальну ліквідність без залучення додаткових фінансових ресурсів. Як частину управління ліквідністю, важливо переглянути систему управління товарними запасами, зокрема: впровадити модель економічного обсягу замовлення (EOQ); застосовувати прогнозування попиту на основі сезонності та трендів; активізувати контроль за дебіторською заборгованістю, встановлюючи чіткі строки її погашення та умови надання відстрочки платежу.

Таким чином, удосконалення системи управління ліквідністю ТОВ «Вигідна покупка» потребує комплексного підходу, який включає як оперативне планування грошових потоків, так і стратегічне управління структурою оборотних активів. Впровадження наведених заходів дозволить підприємству уникнути фінансових втрат, пов'язаних із неефективним використанням ресурсів, скоротити витрати на обслуговування боргу, а також створити основу для стабільного зростання прибутковості та рентабельності діяльності.

На основі проведеного аналізу можна констатувати наявність дисбалансу в структурі капіталу ТОВ «Вигідна покупка», що негативно впливає на ефективність фінансової діяльності. Упродовж 2022-2024 років спостерігалось значне коливання обсягу позикового капіталу, при цьому темпи його зростання не завжди супроводжувалися відповідним покращенням фінансових результатів. Зокрема, у 2023 році позиковий капітал зріс більш ніж

у 5 разів, тоді як рентабельність власного капіталу (ROE) скоротилася, що свідчить про зниження ефективності використання залучених коштів.

Окрему увагу заслуговує зростання фінансових витрат, яке досягло у 2024 році 549,3 млн. грн, що перевищує фінансові доходи. Це може свідчити про наявність дорогих або неефективно залучених кредитних ресурсів, які не генерують достатнього фінансового результату. У такій ситуації оптимізація структури капіталу є необхідним кроком для підвищення фінансової стійкості та рентабельності підприємства. Оптимізація має базуватися на таких ключових напрямках:

По-перше, необхідно здійснити ретельний аудит позикових ресурсів із метою визначення їх вартості та економічної доцільності. Слід проаналізувати, які з них створюють найбільше фінансове навантаження, не забезпечуючи відповідної віддачі. За результатами такого аналізу можна ініціювати дострокове погашення малоефективних позик або провести їх рефінансування під нижчу відсоткову ставку.

По-друге, підприємству варто підвищити частку власного капіталу в загальній структурі фінансування. Це можна реалізувати через реінвестування прибутку, залучення нових інвесторів, або емісію корпоративних облігацій з подальшою конвертацією у статутний капітал. Такий підхід дозволить знизити кредитне навантаження та підвищити фінансову незалежність підприємства.

По-третє, необхідно встановити цільові значення фінансового левериджу та постійно контролювати динаміку цього показника. Підтримання помірного рівня позикового навантаження дозволить підприємству уникати надмірних фінансових ризиків, особливо в умовах волатильності ринку.

Крім того, доцільно впровадити довгострокову політику управління капіталом, яка включає планування структури джерел фінансування залежно від потреб операційної та інвестиційної діяльності, аналіз вартості кожного виду капіталу та регулярне оцінювання впливу структури фінансування на ключові показники ефективності.

Для ефективного вдосконалення фінансової діяльності ТОВ «Вигідна покупка» доцільно систематизувати виявлені в ході дослідження проблеми та визначити комплекс заходів, спрямованих на їх усунення. Проведений аналіз дозволив виявити ключові диспропорції у сфері використання фінансових ресурсів, у структурі капіталу, а також у досягненні фінансово-економічних результатів.

Зокрема, встановлено наявність значних резервів у сфері управління ліквідністю, що проявляється у нераціональному використанні обігових коштів; виявлено недоліки у структурі позикового фінансування, що може свідчити про надмірну залежність від зовнішніх джерел; а також зафіксовано зниження рівня рентабельності, що потребує впровадження заходів щодо підвищення ефективності витрат та зростання прибутковості.

Крім того, було встановлено, що відсутність системного підходу до фінансового планування та контролю ускладнює досягнення стабільного розвитку підприємства в умовах динамічного ринкового середовища. З метою комплексного представлення проблемних аспектів та запропонованих рішень сформовано структурно-логічну схему (рис. 2.5), яка узагальнює основні напрями вдосконалення фінансової діяльності підприємства.

Вона охоплює як ідентифіковані проблеми, так і комплекс управлінських заходів, реалізація яких дозволить досягти позитивних змін у фінансовому становищі товариства, підвищити його конкурентоспроможність і забезпечити довгострокову фінансову стабільність.

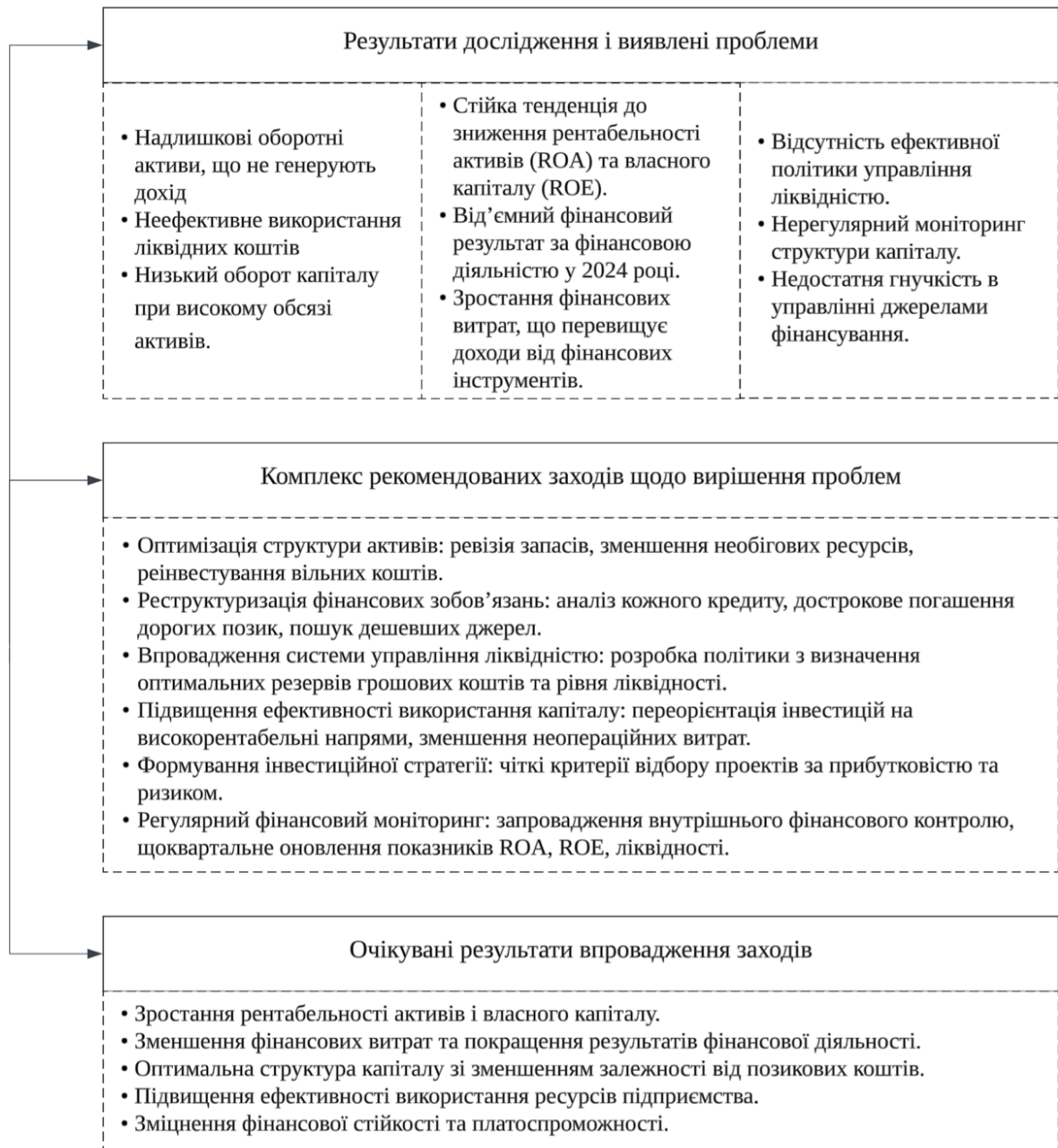

Рисунок 2.5 - Структурно-логічна схема напрямів вдосконалення фінансової діяльності ТОВ «Вигідна покупка»

Таким чином, проведене дослідження фінансової діяльності ТОВ «Вигідна покупка» дало змогу виявити низку проблем, що стримують підвищення ефективності функціонування підприємства. Зокрема, було встановлено нераціональне управління ліквідністю, недосконалу структуру капіталу та тенденцію до зниження рентабельності, попри загальне зростання прибутку. На основі виявлених недоліків було розроблено комплекс

практичних заходів, спрямованих на вдосконалення фінансової політики підприємства.

Запропонована структурно-логічна схема дозволяє узагальнити взаємозв'язок між наявними проблемами, рекомендованими діями з їх подолання та очікуваними результатами. Її реалізація дозволить забезпечити підвищення фінансової стійкості товариства, ефективніше використовувати наявні ресурси, скоротити фінансові витрати та досягти стійкого зростання основних показників фінансової результативності. Упровадження зазначених змін створює основу для довгострокового зміцнення конкурентних позицій підприємства на ринку.

Висновки за розділом 2

У другому розділі кваліфікаційної роботи здійснено комплексне дослідження фінансової діяльності ТОВ «Вигідна покупка» на основі аналізу внутрішніх фінансово-економічних показників та оцінки результатів господарської діяльності підприємства. Наведено загальну характеристику підприємства, визначено основні напрями його функціонування, а також діагностовано фінансовий стан за ключовими показниками рентабельності, ліквідності, платоспроможності та ділової активності.

Деталізовано напрями фінансової діяльності підприємства та охарактеризовано їхній вплив на ефективність функціонування. Проаналізовано структуру джерел фінансування, обсяги залучення позикового капіталу, рівень фінансових витрат, обслуговування боргових зобов'язань і динаміку чистого прибутку, що дозволило виявити чинники, які найбільше впливають на фінансові результати.

Поглиблений аналіз результатів фінансової діяльності ТОВ «Вигідна покупка» дав змогу визначити взаємозв'язок між специфікою фінансових

рішень та показниками прибутковості й фінансової стійкості. Зокрема, встановлено, що ефективність управління фінансами має прямий вплив на здатність підприємства досягати стратегічних цілей та забезпечувати стабільне зростання.

На завершення, на основі виявлених недоліків та резервів сформульовано пропозиції щодо вдосконалення фінансової діяльності підприємства. Зокрема, акцент зроблено на підвищенні ефективності використання фінансових ресурсів, оптимізації структури капіталу та зниженні вартості залучених коштів. Ці заходи спрямовані на зміцнення фінансової стійкості, поліпшення результатів діяльності й підвищення конкурентоспроможності ТОВ «Вигідна покупка».

ВИСНОВКИ

У процесі виконання кваліфікаційної роботи було комплексно досліджено теоретичні та практичні аспекти фінансової діяльності підприємства на прикладі ТОВ «Вигідна покупка». Результати виконання першого та другого розділів кваліфікаційної роботи реалізовано всі поставлені завдання, що дозволило досягти основної мети проведення комплексного аналізу результатів фінансової діяльності підприємства та визначення напрямів її покращення.

По-перше, у теоретичній частині дослідження визначено сутність фінансової діяльності підприємства, її основні цілі та завдання. Встановлено, що фінансова діяльність є ключовим елементом системи управління підприємством, оскільки забезпечує формування, розподіл і ефективне використання фінансових ресурсів для досягнення прибутковості, платоспроможності та фінансової рівноваги.

По-друге, було систематизовано основні види результатів фінансової діяльності, до яких віднесено показники рентабельності, ліквідності та фінансової стійкості. Досліджено їх взаємозв'язок із загальними фінансово-економічними результатами господарювання, зокрема чистим прибутком, ефективністю використання активів та структурою капіталу.

По-третє, охарактеризовано методи та показники, що використовуються для аналізу фінансової діяльності підприємства. Зокрема, розглянуто горизонтальний, вертикальний, коефіцієнтний, факторний аналіз, модель Дюпона та показник WACC. Визначено їх практичне значення, переваги та обмеження, що дозволило обґрунтувати доцільність їх застосування при аналізі діяльності обраного підприємства.

Четвертим етапом дослідження стало надання загальної характеристики ТОВ «Вигідна покупка» та діагностика його фінансово-економічного стану. Проаналізовано динаміку доходів, прибутку, активів, власного капіталу та

зобов'язань упродовж 2022-2024 років. Встановлено зростання масштабів діяльності, що супроводжується підвищенням обсягів реалізації та чистого прибутку.

П'ятим завданням було визначення напрямів і специфіки фінансової діяльності підприємства. Встановлено, що підприємство активно використовує як власний, так і позиковий капітал, однак структура капіталу характеризується зростанням частки зобов'язань, що створює додаткове фінансове навантаження. Також визначено динаміку фінансових доходів і витрат, їх вплив на загальний фінансовий результат.

На шостому етапі проведено поглиблений аналіз результатів фінансової діяльності, зокрема рентабельності власного капіталу (ROE) та активів (ROA). Застосовано модель Дюпона для деталізації факторів, що впливають на ефективність використання капіталу, та розраховано WACC для оцінки вартості фінансування. Виявлено, що зниження ROE у поєднанні з високою вартістю позикового капіталу свідчить про потребу оптимізації фінансової структури підприємства.

Зрештою, на основі виявлених проблем сформульовано комплекс пропозицій щодо підвищення результативності фінансової діяльності ТОВ «Вигідна покупка». Рекомендовано оптимізувати структуру капіталу за рахунок зменшення залежності від дорогих кредитних ресурсів, підвищити ефективність використання оборотних активів, а також впровадити стратегії підвищення рентабельності на основі аналізу ключових фінансових показників.

Отже, у межах дослідження побудовано логічно цілісну систему аналізу, яка дозволила оцінити фінансову діяльність підприємства з теоретичної та прикладної точок зору, встановити взаємозв'язки між фінансовими показниками та результатами діяльності, а також надати напрями її вдосконалення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аврора | Від Точки На Базарі До Мільярдної Компанії | Fedoriv Vlog. URL: <https://youtu.be/> (дата звернення: 23.04.2025)
2. Аналіз і оцінка фінансової діяльності підприємства. URL: <https://kr-diplom.kiev.ua/> (дата звернення: 18.04.2025).
3. Аранчій В. І., Зоря О. П. Фінансова стратегія у системі управління фінансами підприємства // Вісник Полтавської державної аграрної академії. 2020. № 2. С. 156-159.
4. Аврора: історія успіху «однодоларових» магазинів // Волинські Новини. URL: <https://www.volynnews.com/> (дата звернення: 05.04.2025).
5. Бабій О.М., Малишко В.С., Пудичева Г.О. Управління вартістю підприємства: навчальний посібник. - Одеса: ОНЕУ, 2016. - 207 с.
6. Багацька К.В., Говорушко Т.А., Шеремет О.О. Фінансовий аналіз: Підручник. - К., 2014. - 320 с.
7. Білик М. Д., Невмержицька Н. Ю., Павловська О. В., Притуляк Н. М. Фінансовий аналіз : підручник. Київ : КНЕУ, 2021. 592 с.
8. Бланк І.А. Фінансовий менеджмент: Підручник. - К.: Елга, Ніка-Центр, 2021. - 512 с.
9. Бражник Л. В. Фінансові ресурси підприємства: їх формування та використання // Економіка та суспільство. 2018. № 14. С. 778-783.
10. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 29.04.2024).
11. Дропа Я.Б. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. - Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. - 238 с.
12. Євгенія Гнатенко, Наталя Венгер. Методичні підходи до проведення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства // Науковий вісник МНУ імені В. О. Сухомлинського. Економічні науки.

13. Історія Аврора: як рітейлер побудував найбільшу українську мережу магазинів формату “dollar store”. URL: <https://rau.ua/novyni/istorija> (дата звернення: 04.04.2025).

14. Кавтиш О.П., Прокопчук Ю.О. Використання багатофакторної моделі компанії «Дюпон» для аналізу прибутковості діяльності підприємства // Економічне управління підприємством.

15. Ковалевська А. В. Критичний аналіз методів оцінки фінансового стану підприємства // Бізнес Інформ. 2012. № 3. С. 163-168.

16. Кравчук О. М., Лещук В. П. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 508 с.

17. Круш П. В., Якименко Р. А. Методики оцінки фінансової діяльності підприємства // Сучасні проблеми економіки і підприємництва. 2015. № 16. С. 39.

18. Курило О. Б., Бондаренко Л. П., Вівчар О. Й., Чубка О. М. Фінанси підприємств : підручник. - Київ : Кондор, 2020. - 340 с.

19. Литвин Б. М., Стельмах М. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. - Київ : Хай&Тек Прес, 2008. - 336 с.

20. Лищенко М.О. Аналітичний інструментарій визначення основних показників рентабельності.

21. Лучко М. Р., Жукевич С. М., Фаріон А. І. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. - Тернопіль: ТНЕУ, 2016. - 304 с.

22. Машлій Г.Б. Середньозважена вартість капіталу підприємства // VIII Всеукраїнська студентська науково-технічна конференція "Природничі та гуманітарні науки. Актуальні питання".

23. Міценко Н. Г., Сорока У. П. Фінансовий аналіз як метод діагностики фінансового стану підприємства // Зб. наук.-техн. праць Нац. лісотехн. ун-ту. 2019. № 11. С. 192-196.

24. Misto. Media Історія успіху «Аврори» URL: <https://misto.media/> (дата звернення: 09.04.2025)

25. Мошенський С. З. Економічний аналіз : підручник. 2-ге вид., доп. і перероб. - Житомир : ПП «Рута», 2018. - 704 с.
26. МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації»: Міжнародний стандарт фінансової звітності. (Ред. станом на 13.05.2025). База даних «Міжнародні стандарти фінансової звітності». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IFRS%2007_ukr.pdf (дата звернення: 03.02.2025).
27. Отенко І. П., Азаренков Г. Ф., Іващенко Г. А. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. - Х.: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. - 156 с.
28. Офіційний корпоративний сайт ТОВ «Вигідна покупка». URL: <https://corporate.avgora.ua/> (дата звернення: 03.04.2025).
29. Особливості комплексної оцінки фінансового стану підприємства / Чемчикаленко Р.А., Майборода О.В., Ланевський М.Є. // Економіка і суспільство. Випуск № 13 / 2017.
30. Патарідзе-Вишинська М. В. Прибуток підприємств: види, роль та функції // Економіка. Управління. Інновації. Серія: Економічні науки. 2010. № 1.
31. Перспективи розвитку господарсько-фінансової діяльності підприємств в Україні: теорія, методика, практика : колективна монографія. - Полтава : ПП «Астроя», 2023. - 133 с.
32. Поддєрьогін А. М., Буряк Л. Д., Калач Н. Ю. та ін. Фінансовий менеджмент : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. - Київ : КНЕУ, 2011. - 294 с.
33. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення: 29.04.2024).
34. Савицька Г.В. Аналіз господарської діяльності підприємства: Підручник. - К.: Нове знання, 2020. - 672 с.

35. Синькевич Н. І., Василюшин Т. М. Аналіз існуючих прийомів і методів фінансового аналізу діяльності суб'єктів господарювання // Бізнес Інформ. № 4, 2014.
36. Скоропад І. С., Чубка О. М. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва : практикум. - Київ : Кондор, 2023. - 140 с.
37. Сокольська Р. Б., Зелікман В. Д., Акімова Т. В. та ін. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. - Х.: Видавництво Іванченка І. С., 2024. - 151 с.
38. Стаднюк Т. Особливості методики аналізу фінансових результатів діяльності підприємств // Бухгалтерський облік, аналіз, статистика та ІТ в економіці. 2016. Вип. 1.
39. Сутність та види фінансового аналізу. Методи та моделі фінансового аналізу. URL: <https://pidru4niki.com/> (дата звернення: 12.04.2025).
40. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навч. посіб. - Київ : КНЕУ, 2022. - 554 с.
41. Ткачук Н. В. Аналіз фінансової діяльності підприємств : конспект лекцій. - Луцьк, 2023. - 114 с.
42. ТОВ «Вигідна покупка». Звітність. URL: <https://clarity-project.info/> (дата звернення: 04.04.2025).
43. ТОВ «Вигідна покупка». Звітність та інформація. URL: <https://opendatabot.ua/> (дата звернення: 11.04.2025).
44. Філіна Г. І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навч. посіб. - Київ : ДП «Видавничий дім «Персонал», 2011. - 424 с.
45. Філімоненков О. С. Фінанси підприємств : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. - Київ : МАУП, 2004. - 328 с.
46. Фінанси підприємств : підручник / О. Б. Курило, Л. П. Бондаренко, О. Й. Вівчар, О. М. Чубка. - Київ : Кондор, 2020. - 340 с.
47. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / За заг. ред. Школьник І. О.; І. О. Школьник, І. М. Боярко, О. В. Дейнека та ін. - К.: Центр учбової літератури, 2016. - 368 с.

48. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / Е. І. Цибульська. - Київ : Кондор, 2021. - 348 с.
49. Шеремет О. О. Фінансовий аналіз : навч. посіб. - Київ : НУХТ, 2003. - 196 с.
50. Wikipedia. Аврора (мережа). URL: <https://uk.wikipedia.org/> (дата звернення: 06.04.2025).
51. YouControl - сервіс перевірки контрагентів. ТОВ «Вигідна покупка». URL: <https://youcontrol.com.ua/> (дата звернення: 12.04.2025).

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Фінансова звітність ТОВ «ВИГІДНА ПОКУПКА» за 2022 рік.

Таблиця А.1 Баланс (Звіт про фінансовий стан) ТОВ «ВИГІДНА ПОКУПКА» за 2022 р.

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	5 078.00	11 356.00
первісна вартість	1001	5 283.00	13 007.00
накопичена амортизація	1002	-205.00	-1 651.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	57 809.00	68 107.00
Основні засоби	1010	5 449.00	66 893.00
первісна вартість	1011	195 738.00	424 079.00
знос	1012	-190 289.00	-357 186.00
Інші оборотні активи	1190	20 406.00	22 275.00
Усього за розділом II	1195	1 597 311.00	4 002 716.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	1 665 647.00	4 149 072.00
Усього за розділом II	1595	297 340.00	400 710.00

Таблиця А.2 Звіт про фінансові результати ТОВ «ВИГІДНА ПОКУПКА»
за 2022 р.

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	13 978 208.00	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	8 944 253.00	
Валовий: прибуток	2090	5 033 955.00	0.00
збиток	2095		0.00
Інші операційні доходи	2120	275 438.00	
Адміністративні витрати	2130	371 461.00	
Витрати на збут	2150	2 206 589.00	
Інші операційні витрати	2180	386 028.00	
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	2 345 315.00	0.00
збиток	2195		0.00
Інші фінансові доходи	2220	47 550.00	
Інші доходи	2240	1 676.00	
Фінансові витрати	2250	28 759.00	
Інші витрати	2270	39 977.00	
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	2 325 805.00	0.00
збиток	2295		0.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-37 743.00	

Таблиця А.3 Звіт рух коштів у результаті фінансової діяльності ТОВ «ВИГІДНА ПОКУПКА» за 2022 р.

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Отримання позик	3305		294 501.00
Інші платежі	3390	283.00	
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-283.00	294 501.00
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	1 194 727.00	473 047.00
Залишок коштів на початок року	3405	475 450.00	2 250.00
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	6 406.00	153.00
Залишок коштів на кінець року	3415	1 676 583.00	475 450.00

ДОДАТОК Б

Фінансова звітність ТОВ «ВИГІДНА ПОКУПКА» за 2023 рік.

Таблиця Б.1 Баланс (Звіт про фінансовий стан) ТОВ «ВИГІДНА ПОКУПКА» за 2023 р.

Дата звіту	13.01.2025
Період	2023 рік, 12 міс
Бухгалтер	Шереметьєва Олена Леонідівна
КАТОТТГ	UA53080350010044287
Кількість працівників	11 863

Продовження табл. Б.1

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	33 808.00	67 690.00
первісна вартість	1001	35 483.00	73 798.00
накопичена амортизація	1002	1 675.00	6 108.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	78 475.00	128 134.00
Основні засоби	1010	348 294.00	1 064 206.00
первісна вартість	1011	415 589.00	1 289 348.00
знос	1012	67 295.00	225 142.00
Інші необоротні активи	1090	1 279 532.00	2 105 906.00
Усього за розділом I	1095	1 740 109.00	3 391 633.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	1 472 724.00	2 584 470.00
Виробничі запаси	1101	30 435.00	40 474.00
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	107 777.00	20 731.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	265 988.00	772 932.00
з бюджетом	1135	27 050.00	268.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	
з нарахованих доходів	1140	9 708.00	25 100.00
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	251 458.00	485 027.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Г роші та їх еквіваленти	1165	1 676 583.00	4 236 753.00

Продовження табл. Б.1

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
Інші оборотні активи	1190	20 905.00	70 599.00
Усього за розділом II	1195	3 832 741.00	8 196 857.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	5 572 850.00	11 588 490.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	9 000.00	9 000.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у дооцінках	1405	0.00	
Додатковий капітал	1410	0.00	
Емісійний дохід	1411	0.00	
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	
Резервний капітал	1415	0.00	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2 633 778.00	6 475 917.00
Усього за розділом I	1495	2 642 778.00	6 484 917.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0.00	

Таблиця Б.2 Звіт про фінансові результати ТОВ «ВИГІДНА ПОКУПКА»
за 2023 р.

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	27 014 149.00	13 956 427.00
Чисті зароблені страхові премії	2010		0.00
Премії підписані, валова сума	2011		0.00
Премії, передані у перестраховання	2012		0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	17 829 288.00	9 373 462.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0.00
Валовий: прибуток	2090	9 184 861.00	4 582 965.00
Адміністративні витрати	2130	209 592.00	109 708.00
Витрати на збут	2150	3 949 305.00	1 862 682.00
Інші операційні витрати	2180	383 113.00	348 931.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0.00

Продовження табл. Б.2

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис.грн
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	4 713 074.00	2 272 056.00
Дохід від участі в капіталі	2200		0.00
Інші фінансові доходи	2220	469 446.00	52 238.00
Інші доходи	2240		1 459.00
Дохід від благодійної допомоги	2241		0.00
Фінансові витрати	2250	426 609.00	367 948.00
Втрати від участі в капіталі	2255		0.00
Інші витрати	2270	150 415.00	21 767.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	4 605 496.00	1 936 038.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-366 872.00	-43 314.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	4 238 624.00	1 892 724.00

Таблиця Б.3 Звіт рух коштів у результаті фінансової діяльності ТОВ «ВИГІДНА ПОКУПКА» за 2023 р.

Рух коштів у результаті фінансової діяльності

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
-------------	-----------	------------------------	--

Продовження таблиці Б.3

Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370		0.00
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375		0.00
Інші платежі	3390	177.00	283.00
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-961 086.00	-402 880.00
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	2 558 282.00	1 194 727.00
Залишок коштів на початок року	3405	1 676 583.00	475 450.00
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	1 888.00	6 406.00
Залишок коштів на кінець року	3415	4 236 753.00	1 676 583.00

ДОДАТОК В

Фінансова звітність ТОВ «ВИГІДНА ПОКУПКА» за 2024 рік.

Таблиця В.1 Баланс (Звіт про фінансовий стан) ТОВ «ВИГІДНА ПОКУПКА» за 2024 р.

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	67 690.00	115 243.00
первісна вартість	1001	73 798.00	142 772.00
накопичена амортизація	1002	6 108.00	27 529.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	128 134.00	400 297.00
Основні засоби	1010	1 064 206.00	2 317 105.00
первісна вартість	1011	1 289 348.00	3 166 989.00
знос	1012	225 142.00	849 884.00

Інші необоротні активи	1090	2 105 906.00	3 451 470.00
Усього за розділом I	1095	3 391 633.00	6 309 804.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	2 584 470.00	3 971 368.00
Виробничі запаси	1101	40 474.00	97 182.00
Незавершене виробництво	1102	0.00	
Готова продукція	1103	2 085.00	4 349.00
Товари	1104	2 534 558.00	3 869 837.00
Інші оборотні активи	1190	70 599.00	72 348.00
Усього за розділом II	1195	8 196 857.00	9 343 500.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	11 588 490.00	15 653 304.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	762 642.00	1 332 851.00
товари, роботи, послуги	1615	1 227 538.00	1 444 612.00
розрахунками з бюджетом	1620	452 666.00	653 868.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	281 924.00	286 032.00
розрахунками зі страхування	1625	39 773.00	63 305.00
розрахунками з оплати праці	1630	149 295.00	235 672.00
за одержаними авансами	1635	11 167.00	6 927.00
за розрахунками з учасниками	1640	366 620.00	306 397.00

Таблиця В.2 Звіт про фінансові результати ТОВ «ВИГІДНА ПОКУПКА»
за 2024 р.

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	37 980 636.00	27 014 149.00
Адміністративні витрати	2130	407 272.00	209 592.00
Витрати на збут	2150	7 143 677.00	3 949 305.00
Інші операційні витрати	2180	212 094.00	383 113.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	5 045 587.00	4 605 496.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-960 527.00	-366 872.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	4 085 060.00	4 238 624.00